

BARIERY I PROBLEMY LOKALNEGO RYNKU PRACY ORAZ ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I UMIEJĘTNOŚCI W POWIECIE NYSKIM

Badanie zrealizowane przez:

Konsorcjum badawcze:

Lider konsorcjum:

ALSTAT Aleksandra Langner

ul. Szkolna 1, 61-835 Poznań

tel. 502 492 806

Partner konsorcjum:

INDEKS Ośrodek Badań Społecznych

ul. Szkolna 1, 61-835 Poznań

tel. (61) 8 55 15 75, 502 625 176

Zamawiający:

Powiatowy Urząd Pracy w Nysie

Ul. Słowiańska 19

48-300 Nysa

Poznań, listopad 2015

Spis treści

WSTĘP	6
METODOLOGIA BADANIA	8
Dobór próby	8
Charakterystyka osób bezrobotnych w powiecie nyskim	9
Popyt na pracę w powiecie nyskim	12
WYNIKI BADANIA	15
1. IDENTYFIKACJA OSÓB BEZROBOTNYCH, DO 30 ROKU ŻYCIA - CHARAKTERYSTYKA, W TYM JEJ UMIEJSCOWIENIE W POPULACJI ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	16
Charakterystyka badanej próby – bezrobotni poniżej 30 tego roku życia.....	16
Kwalifikacje, kompetencje i umiejętności posiadane przez osoby bezrobotne	18
w wieku poniżej 30 lat.....	18
Bariery i trudności w znalezieniu pracy przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat	20
Podejmowane zatrudnienie w okresie ostatnich 24 miesięcy przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat.....	21
Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w kursach i szkoleniach	22
Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat uczestnictwem w szkoleniach	22
Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat.....	23
Potencjalna praca a wyuczony zawód bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat.....	25
Oczekiwane wynagrodzenie przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat	25
Aktywność osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w poszukiwaniu pracy w okresie ostatnich 30 dni	26
Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat w okresie ostatnich 30 dni	26
Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Nysie	27
Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia.....	28
Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie	29
2. IDENTYFIKACJA OSÓB BEZROBOTNYCH, POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA - CHARAKTERYSTYKA, W TYM JEJ UMIEJSCOWIENIE W POPULACJI ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	30
Charakterystyka badanej próby – bezrobotni powyżej 50 tego roku życia	31
Kwalifikacje, kompetencje i umiejętności posiadane przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat.....	32

Bariery i trudności w znalezieniu pracy przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.....	34
Podjęmowane zatrudnienie w okresie ostatnich 24 miesięcy przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.....	35
Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w kursach i szkoleniach.....	36
Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat uczestnictwem w szkoleniach i kursach.....	36
Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.....	37
Potencjalna praca a wyuczony zawód bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.....	39
Oczekiwane wynagrodzenie przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.....	39
Aktywność osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w poszukiwaniu pracy w okresie ostatnich 30 dni.....	40
Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat w okresie ostatnich 30 dni.....	40
Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Nysie.....	41
Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia.....	42
Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie.....	42
3. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI - CHARAKTERYSTYKA, W TYM JEJ UMIEJSCOWIENIE W POPULACJI ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH.....	44
Charakterystyka badanej próby – długotrwale bezrobotni.....	45
Kwalifikacje, kompetencje i umiejętności posiadane przez osoby długotrwale bezrobotne.....	46
Bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby długotrwale bezrobotne.....	48
Podjęmowane zatrudnienie w okresie ostatnich 24 miesięcy przez osoby długotrwale bezrobotne.....	49
Uczestnictwo osób długotrwale bezrobotnych w kursach i szkoleniach.....	50
Zainteresowanie osób długotrwale bezrobotnych uczestnictwem w szkoleniach.....	50
Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób długotrwale bezrobotnych.....	51
Potencjalna praca a wyuczony zawód osób długotrwale bezrobotnych.....	52
Oczekiwane wynagrodzenie przez osoby długotrwale bezrobotne.....	53
Aktywność osób długotrwale bezrobotnych w poszukiwaniu pracy w okresie ostatnich 30 dni.....	53
Metody poszukiwania pracy przez osoby długotrwale bezrobotne w okresie ostatnich 30 dni.....	53
Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Nysie.....	54
Zainteresowanie osób długotrwale bezrobotnych udziałem w aktywnych formach wsparcia.....	55
Główne oczekiwania osób długotrwale bezrobotnych wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie.....	56

4. WYNIKI BADAŃ REALIZOWANYCH WŚRÓD PRACODAWCÓW Z TERENU POWIATU NYSKIEGO.....	57
Charakterystyka badanej próby.....	57
Kondycja ekonomiczna przedsiębiorstw w powiecie nyskim.....	58
Struktura zrealizowanego popytu na pracę w okresie ostatnich 12 miesięcy w powiecie nyskim	60
Powody przyjęć pracowników	62
Oczekiwane kwalifikacje i kompetencje.....	62
Zwolnienia pracowników w okresie ostatnich 12 miesięcy w powiecie nyskim.....	64
Planowane zatrudnienie w przedsiębiorstwach powiatu nyskiego w kolejnych 12 miesiącach.	66
Ocena obecnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników...	68
Trudności w znalezieniu pracowników.....	69
Zawody deficytowe w powiecie nyskim w opinii pracodawców	69
Metody poszukiwania pracowników.....	71
Współpraca pracodawców z Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie	72
Korzystanie pracodawców z programów oraz pomocy oferowanej pracodawcom przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie.....	72
Działania oczekiwane przez pracodawców	73
Zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych przeszkolonych pod kątem oczekiwanych kwalifikacji i umiejętności.....	73
Szkolenia i kursy oczekiwane przez pracodawców.....	74
REKOMENDACJE.....	76
Spis wykresów	81
Spis tabel.....	84

WSTĘP

Raport z badania barier i problemów lokalnego rynku pracy oraz zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności w powiecie nyskim stanowi kompleksową analizę sytuacji oraz zjawisk determinujących i kształtujących rynek pracy w obrębie funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie. W opracowaniu przedstawiono najważniejsze tendencje wpływające bezpośrednio i pośrednio na rynek pracy. Najważniejsza część raportu prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród trzech kategorii osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie (bezrobotni poniżej 30 tego roku życia, bezrobotni powyżej 50 tego roku życia oraz długotrwale bezrobotni) oraz lokalnych pracodawców funkcjonujących w obszarze lokalnego rynku pracy. Prezentowany raport zawiera kompleksowe wyniki badań rynku pracy w powiecie nyskim, które zostało przeprowadzone w okresie od października do listopada 2015 roku. Do celów szczegółowych projektu zaliczyć należy takie aspekty jak: identyfikacja barier podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie oraz przeprowadzenie diagnozy popytu na pracę w powiecie nyskim i zapotrzebowania na kwalifikacje na lokalnym rynku pracy. Poznanie przyczyn problemów występujących na lokalnym rynku pracy oraz właściwy dobór narzędzi w celu kreowania zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu możliwe jest tylko w przypadku posiadania kompleksowej charakterystyki i analizy sytuacji na tym rynku pracy. Co więcej skuteczność doboru narzędzi i grup docelowych wymaga regularnego monitorowania sytuacji na rynku pracy. Efektem takiego monitoringu lokalnego rynku pracy jest niniejszy raport. Badanie wykonane zostało na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie.

Prezentowane opracowanie składa się z czterech niezależnych części: Badań ankietowych ilościowych przeprowadzonych techniką telefonicznych wywiadów wspomaganym komputerowo CATI wśród trzech grup osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy: osób bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia, osób bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia oraz osób długotrwale bezrobotnych. Trzy pierwsze części raportu zawierają diagnozę oraz opinie osób bezrobotnych na temat: określenia i zidentyfikowania barier oraz przeszkód utrudniających podjęcie zatrudnienia, a także poszukiwania sposobów, które umożliwią pełniejszy dostęp do zatrudnienia. Ostatnia część raportu to wynik badania ilościowego zrealizowanego techniką wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo CATI wśród pracodawców z terenu powiatu nyskiego. Ta część raportu zawiera informacje na temat oczekiwań lokalnych pracodawców w stosunku do

kwalifikacji i kompetencji poszukiwanych pracowników oraz problemów, jakie napotykają lokalni pracodawcy w procesie rekrutacji pracowników. Badanie przeprowadzone wśród pracodawców umożliwiło określenie zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pracowników o wskazanych umiejętnościach, kwalifikacjach i kompetencjach zawodowych. Badanie ukazało, jakie zawody i kompetencje zawodowe cieszą się mniejszym lub większym zainteresowaniem ze strony pracodawców.

Raport z badań rynku pracy powiatu nyskiego daje możliwość uzyskania wszechstronnych i kluczowych informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kompetencjach i umiejętnościach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie i zmianę kwalifikacji zawodowych osób poszukujących pracy, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Raport ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Niniejsza publikacja jest skierowana także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to powinno służyć przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazując konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Przekazane w raporcie dane posłużą także do wyznaczenia przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie kierunków szkolenia bezrobotnych oraz realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Badanie powinno przyczynić się także do optymalizacji działań i uskutecznienia metod współpracy z lokalnymi pracodawcami poprzez poznanie ich oczekiwań i potrzeb kadrowych.

METODOLOGIA BADANIA

W celu uzyskania jak najbardziej wiarygodnych wyników w projekcie badawczym została zastosowana triangulacja metodologiczna, polegająca na wykorzystaniu w toku badań różnych metod, technik oraz źródeł pozyskiwania informacji. Z uwagi na to, iż zjawiska zachodzące na lokalnym rynku pracy są bardzo złożone, należało zbadać je poprzez równoległe użycie różnych metod. Pojedyncze procedury badawcze obejmują nie tylko wybrane aspekty problematyki, ale również zjawiska poboczne, z tego też względu, w badaniu zastosowano analizę danych zastanych - desk research, oraz wywiady telefoniczne wspomaganie komputerowo (CATI).

Zgodnie z zaakceptowaną koncepcją metodologiczną, badanie wśród osób bezrobotnych oraz pracodawców zostało zrealizowane techniką wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo. Kwestionariusz ankiety składał się z pytań zamkniętych, pytań z możliwością wielokrotnego wyboru z kafeterią odpowiedzi oraz pytań otwartych umożliwiających swobodną wypowiedź respondenta. Badanie zostało przeprowadzone przez przeszkolonych ankierów w listopadzie 2015 roku.

Dobór próby

Zgodnie z oczekiwaniami Zleceniodawcy – PUP w Nysie badanie przeprowadzone zostało wśród 400 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie oraz 150 pracodawców funkcjonujących na obszarze powiatu nyskiego. Dobór próby do badania osób bezrobotnych miał charakter kwotowo – celowy, w którym kwoty wyznaczone zostały z uwzględnieniem poszczególnych kategorii osób bezrobotnych (bezrobotni do 30 tego roku życia, bezrobotni powyżej 50 tego roku życia, długotrwale bezrobotni) oraz płci. Dobór próby osób bezrobotnych prezentował się następująco:

Tabela 1. Dobór próby osoby bezrobotne. (N=400, w%)

	Kobiety	%	Mężczyźni	%	Ogółem	%
Osoby do 30 roku życia	55	61,1%	35	38,9%	90	22,5%
Powyżej 50 roku życia	43	35,0%	80	65,0%	123	30,7%
Długotrwale bezrobotni	101	54,0%	86	46,0%	187	46,8%
SUMA	199		201		400	100,0%

Uwzględniając strukturę populacji generalnej – wielkości podmiotów gospodarczych w powiecie nyskim, zdecydowaną większość - 95,9% stanowią przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników, w tym ponad połowę generują jednoosobowe podmioty gospodarcze –

podmioty nie zatrudniające jakiegokolwiek pracownika. Chcąc zbadać realny popyt na pracę i oczekiwania pracodawców zatrudniających pracowników, postanowiono w ramach procedury badawczej dokonać celowego doboru próby i zwiększenia liczby podmiotów zatrudniających powyżej 9 pracowników. Próba badawcza podmiotów gospodarczych – prezentowała się następująco:

Tabela 2. Dobór próby - pracodawcy (N=150, w %).

Wielkość podmiotów	Próba	%
0-9	100	66,7%
10-49	45	30,0%
50-249	5	3,3%
250-999	0	0,0%
1000 i więcej	0	0,0%
SUMA	150	100,0%

Charakterystyka osób bezrobotnych w powiecie nyskim

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie, na dzień 30 września 2015 – według sprawozdania MPiPS – 01 wynika, iż w powiecie nyskim zarejestrowanych było 5 471 osób. W ostatnim roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie zdecydowanie zmniejszyła się. W porównaniu do danych z końca września 2014 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się aż o 20,7% tj. 1 433 osoby. Na koniec września 2015 roku zarejestrowanych było 2 838 kobiet (51,9%) oraz 2 633 bezrobotnych mężczyzn (48,1%). Stopa bezrobocia na koniec września 2015 roku w powiecie nyskim wyniosła 13,2% i była o 3,5% wyższa od średniej krajowej oraz stopy bezrobocia dla województwa opolskiego. Warto jednak zauważyć, iż stopa bezrobocia w powiecie nyskim w w porównaniu do danych na koniec września 2014 roku zmniejszyła się o 3,1%.

Poniżej przedstawiony został udział poszczególnych kategorii osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie na dzień 30.09.2015 roku.

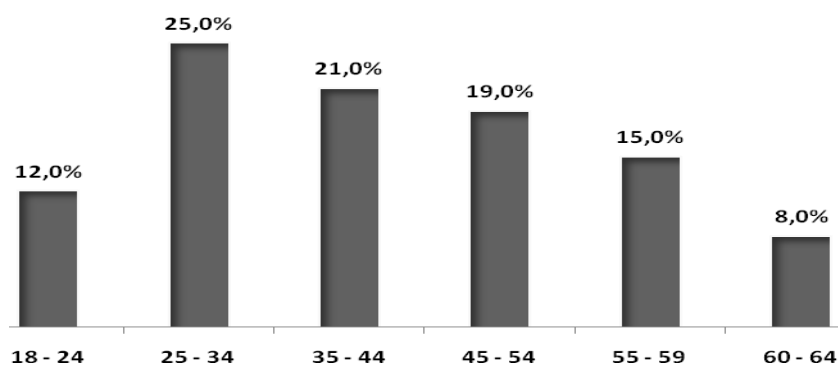
- 24,9% - bezrobotni do 30 roku życia, w tym 12,3% do 25 roku życia
- 51,9% - długotrwale bezrobotni
- 34,2% - bezrobotni powyżej 50 roku życia
- 6,0% - bezrobotni niepełnosprawni.
- 48,9% - bezrobotni zamieszkali na wsi.
- 15,9% - bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia

- 40,7% - bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych
- 17,3% - bezrobotni bez doświadczenia zawodowego.

Uwzględniając strukturę wiekową osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie wynika, że najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bezrobotne w wieku od 25 - 34 lat – 25,0% ogółu bezrobotnych. Znaczny odsetek osób bezrobotnych generowała także kategoria wiekowa od 35 do 44 lat oraz od 45 do 54 lat odpowiednio – 21,0% oraz 19,0% ogółu bezrobotnych osób. Kolejna kategoria wiekowa od 55 do 59 lat generowała 15,0% ogółu osób bezrobotnych. Nieznacznie mniejszy odsetek osób bezrobotnych występuje w kategorii wiekowej od 18 do 24 lat – 12,0% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych. Najmniejszy odsetek osób pozostających bez pracy stanowią mieszkańcy powiatu nyskiego w przedziale wiekowym powyżej 60 lat – 8,0%.

Rysunek 1. Struktura osób bezrobotnych według wieku – stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie).

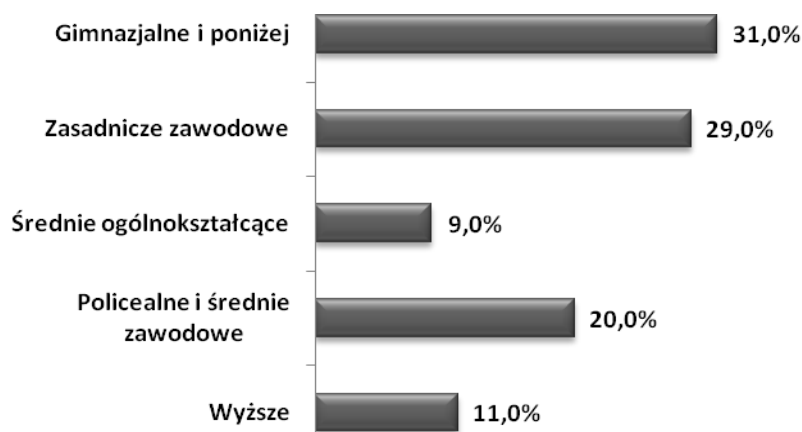
Według danych liczba osób bezrobotnych w powiecie nyskim nie rozkłada się równomiernie z uwzględnieniem poszczególnych gmin tworzących powiat nyski. Uwzględniając poszczególne miejscowości i gminy powiatu nyskiego wynika, iż największy odsetek osób bezrobotnych zamieszkuje w mieście i gminie Nysa – 38,2% wszystkich bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego oraz w mieście i gminie Głuchołazy – 20,3% ogółu bezrobotnych. Odsetek bezrobotnych w innych miastach i gminach powiatu jest zdecydowanie mniejszy. Rozkład struktury zarejestrowanych bezrobotnych w PUP w Nysie z uwzględnieniem miejsca zamieszkania został zaprezentowany w poniższej tabeli. Z uwagi na specyfikę generowania danych statystycznych przez funkcjonujący w Publicznych Służbach Zatrudnienia system informatyczny „SI Syriusz” - suma danych ilościowych z poszczególnych gmin może się nieznacznie różnić z danymi dotyczącymi całego powiatu.

Tabela 3. Struktura osób bezrobotnych według miejsca zamieszkania – stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie).

Jednostka terytorialna	Ogółem	%
Głuchołazy - gmina miejsko-wiejska	1 112	20,3%
Kamiennik - gmina wiejska	173	3,2%
Korfantów - gmina miejsko-wiejska	339	6,2%
Łąmbinowice - gmina wiejska	312	5,7%
Nysa - gmina miejsko-wiejska	2 090	38,2%
Otmuchów - gmina miejsko-wiejska	474	8,7%
Paczków - gmina miejsko-wiejska	598	10,9%
Pakosławice - gmina wiejska	148	2,7%
Skoroszyce - gmina wiejska	223	4,1%
Powiat nyski	5 469	100,00%

Rozkład struktury osób bezrobotnych z punktu widzenia kapitału ludzkiego – posiadanego wykształcenia jest bardzo niekorzystny ze względu na możliwości aktywizacyjne osób bezrobotnych. W strukturze osób bezrobotnych największy odsetek stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 31,0% oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 29,0%. Znaczny odsetek osób bezrobotnych – 20,0% legitymował się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Na koniec września 2015 roku w PUP w Nysie odsetek osób posiadających wykształcenie wyższe wynosił 11,0%. Najmniejszy odsetek osób bezrobotnych w powiecie nyskim legitymował się wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Odsetek osób bezrobotnych posiadających takie wykształcenie wynosił 9,0%.

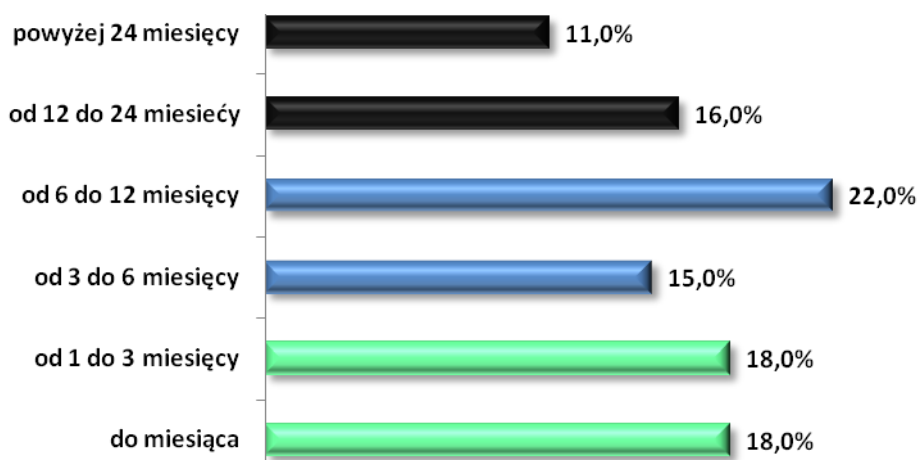
Rysunek 2. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie).

Struktura bezrobocia jest niekorzystna z perspektywy okresu pozostawiania osób bezrobotnych w rejestrach urzędu pracy. Łącznie odsetek osób, które pozostają bezrobotne przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, wynosił łącznie 27,0% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Osoby krótkotrwale bezrobotne a więc zarejestrowane w urzędzie pracy przez okres krótszy niż 3 miesiące wynosił łącznie – 36,0% ogółu osób bezrobotnych w powiecie nyskim.

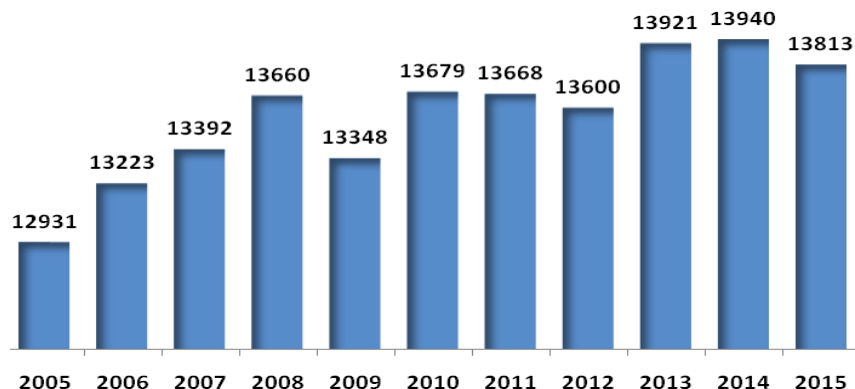
Rysunek 3. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawiania bez pracy stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie).

Popyt na pracę w powiecie nyskim

Na koniec września 2015 roku, według danych GUS w powiecie nyskim funkcjonowało 13 834 podmiotów gospodarczych. Na terenie powiatu nyskiego w tym okresie funkcjonowało 1 444 spółki, w tym 641 spółek handlowych (9 spółek akcyjnych i 535 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością) oraz 795 spółek cywilnych. Na terenie powiatu działało 88 spółdzielni oraz 10 058 podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W porównaniu do danych z 2005 roku liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 882 podmioty, co stanowi wzrost na poziomie 6,8%. Poniższy wykres przedstawia rozkład liczby przedsiębiorstw na przestrzeni ostatniej dekady. Liczba podmiotów gospodarczych na koniec czerwca 2014 i 2013 roku była najwyższa w omawianym okresie.

Rysunek 4. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie nyskim na koniec czerwca w latach 2005 – 2015 (źródło: opracowanie własne, dane GUS).

Według danych GUS i spisu REGON na koniec września 2015 roku w powiecie nyskim najwięcej przedsiębiorstw funkcjonowało na terenie miasta i gminy Nysa – 6 825, co stanowiło 49,3% ogółu podmiotów gospodarczych w powiecie nyskim oraz w mieście i gminie Głuchołazy – 2 405 – 17,4% wszystkich przedsiębiorstw w powiecie. Co dziesiąty podmiot gospodarczy – 9,7% zlokalizowany jest w gminie miejsko – wiejskiej Paczków, natomiast 8,5% w gminie miejsko – wiejskiej Otmuchów. W pozostałych gminach powiatu nyskiego odsetek podmiotów gospodarczych jest zdecydowanie niższy. Poniższa tabela przedstawia ilość oraz odsetek przedsiębiorstw w poszczególnych gminach powiatu nyskiego.

Tabela 4. Zarejestrowane przedsiębiorstwa w poszczególnych gminach powiatu nyskiego na dzień 30.09.2015 (źródło: opracowanie własne, dane GUS).

Jednostka terytorialna	Liczba podmiotów	%
Głuchołazy - gmina miejsko-wiejska	2 405	17,4%
Kamiennik - gmina wiejska	239	1,7%
Korfantów - gmina miejsko-wiejska	542	3,9%
Łambinowice - gmina wiejska	521	3,8%
Nysa - gmina miejsko-wiejska	6 825	49,3%
Otmuchów - gmina miejsko-wiejska	1 180	8,5%
Paczków - gmina miejsko-wiejska	1 338	9,7%
Pakosławice - gmina wiejska	331	2,4%
Skoroszyce - gmina wiejska	453	3,3%
Powiat nyski	13 834	100,0%

W powiecie nyskim dominują najmniejsze przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (w tym mikroprzedsiębiorstwa). Na dzień 30.09.2015 roku takich podmiotów odnotowano 13 264 – 95,9% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników to - 491, a średnich i dużych przedsiębiorstw zatrudniających od 50 do 249

pracowników oraz od 250 do 999 wynosiła odpowiednio 73 oraz 6. Według danych REGON w powiecie nyskim nie funkcjonują podmioty zatrudniający powyżej 1 000 pracowników.

Tabela 5. Struktura podmiotów gospodarczych na z uwzględnieniem liczby, zatrudnionych pracowników na dzień 30.09.2015 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

Liczba pracowników	Ilość podmiotów	%
0 - 9	13 264	95,88%
10 - 49	491	3,55%
50 - 249	73	0,53%
250 - 999	6	0,04%
1000 i więcej	0	0,00%
Suma	13 834	100,0%

Opierając się na danych ze spisu REGON na dzień 30.04.2015 roku w ramach sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności widać wyraźnie, iż największy odsetek przedsiębiorstw w powiecie nyskim stanowią firmy działające w branży handel detaliczny i naprawa pojazdów samochodowych – 3 848 podmiotów. Znaczna liczba podmiotów gospodarczych – 1 887 działa w sekcji budownictwo, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 1 311 oraz w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 1 206 podmiotów. Ponad 800 podmiotów prowadzi pozostałą działalność usługową – 892 oraz działalność profesjonalną, naukową i techniczną - 875. Poniższa tabela przedstawia rozkład wszystkich podmiotów gospodarczych według sekcji PKD w powiecie nyskim.

Tabela 6. Branże i liczba podmiotów w powiecie nyskim na dzień 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

Rodzaj działalności	Ilość podmiotów
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	3 848
Sekcja F - Budownictwo	1 887
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 311
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	1 206
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa	892
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	875
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	608
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	602
Sekcja P - Edukacja	447
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	429
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	424
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	317
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	287
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	285
Sekcja J - Informacja i komunikacja	237
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	110
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	28
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	14
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	11

WYNIKI BADANIA

Pierwsza – badawcza część raportu przedstawia wyniki badań, które zostały przeprowadzone wśród trzech kategorii osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie (bezrobotni poniżej 30 tego roku życia, bezrobotni powyżej 50 tego roku życia, długotrwale bezrobotni). Nadrzędnym celem projektu było wskazanie i określenie tych czynników, które powodują bierność zawodową wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie. W celu określenia możliwości aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych konieczne było przeprowadzenie wszechstronnej diagnozy sytuacji osób bezrobotnych. Cele badawcze dotyczyły określenia i wskazania barier oraz trudności, które w znacznej mierze ograniczają osobom bezrobotnym dostęp do lokalnego rynku pracy, a także poznanie przyczyn i powodów rejestracji bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie. Przeprowadzone badania umożliwiły poznanie barier aktywności zawodowej, które wynikają zarówno z ich cech społeczno – demograficznych oraz postaw wobec pracy przy jednoczesnym wpływie lokalnego rynku pracy także ścieżki wyjścia z bezrobocia przy aktywnym udziale instytucji rynku pracy. Wiedza uzyskana w trakcie realizacji badań oraz same wyniki badań posłużyły, jako podstawa do ustalenia możliwości wykorzystania zasobów ludzkich osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy. Diagnoza powyższych problemów, z którymi spotykają się osoby bezrobotne oraz próba określenia sposobów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, powinny przyczynić się do przygotowania i zrealizowania skutecznych działań zmierzających do pełniejszej i skuteczniejszej aktywizacji osób bezrobotnych.

1. IDENTYFIKACJA OSÓB BEZROBOTNYCH, DO 30 ROKU ŻYCIA – CHARAKTERYSTYKA, W TYM JEJ UMIEJSCOWIENIE W POPULACJI ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH

Niezwykle ważnym problemem rynku pracy i wyzwaniem dla całego systemu edukacyjnego oraz publicznych służb zatrudnienia jest trudna i skomplikowana sytuacja młodych osób wstępujących na rynek pracy – w szczególności bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych, a także osób, które nie przekroczyły 30 tego roku życia i nie potrafią odnaleźć się na rynku pracy. Według dostępnych danych wynika, że stopa bezrobocia wśród młodych osób w Polsce jest średnio trzy razy wyższa niż dla ogółu ludności w wieku produkcyjnym. Taka sytuacja występuje nie tylko w powiecie nyskim, czy w województwie zachodniopomorskim, ale także w skali całego kraju a nawet Europy. Zasadniczym problemem jest niestety fakt, iż w Polsce absolwenci poszukują pracy średnio przez dwa lata natomiast w krajach starej Unii Europejskiej zaledwie trzy miesiące. Te dysproporcje ukazują skalę problemu dotyczącego trudności w efektywnym poszukiwaniu zatrudnienia. Trudności w wejściu na rynek pracy związane są z ograniczonym

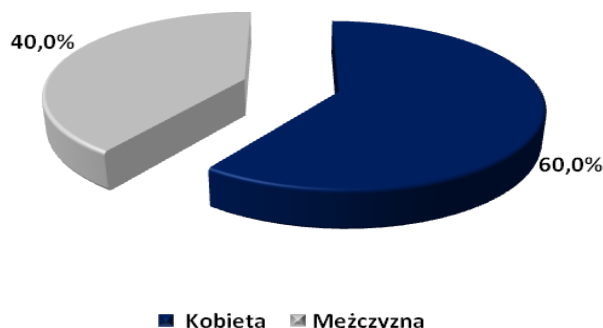
dostępem do rynku pracy determinowanym brakiem doświadczenia zawodowego wśród młodych osób. Problem bezrobocia wśród osób w wieku do 30 lat jest tym większy im trudniejsza sytuacja występuje na lokalnym rynku pracy. Wysoka stopa bezrobocia, ograniczona liczba przedsiębiorstw, brak miejsc pracy dla młodych absolwentów, determinuje częstsze migracje młodych osób. Z taką sytuacją mamy do czynienia w powiecie nyskim, gdzie ograniczony rynek pracy powoduje częstsze migracje zarobkowe młodych osób poza granice powiatu, województwa i często kraju. Warto zauważyć, iż młode osoby mają znaczne trudności w efektywnym poszukiwaniu zatrudnienia. Młode bezrobotne osoby w wieku do 30 lat, od lat stanowią grupę dużego ryzyka i znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Te informacje potwierdzają dane Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie. Według danych na koniec września 2015 roku liczba osób bezrobotnych w wieku do 30 lat wynosiła 1 364, co stanowiło aż 24,9% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych w PUP w Nysie. Wśród młodych bezrobotnych osób w wieku do 30 lat zdecydowanie przeważają bezrobotne kobiety – 838 osób, co stanowi 61,4% ogółu bezrobotnych w tym wieku. W grupie osób w wieku do 30 lat odnotowano na koniec września 2015 roku 674 osób w wieku do 25 lat.

Charakterystyka badanej próby – bezrobotni poniżej 30 tego roku życia

Udział osób uczestniczących w badaniu z punktu widzenia płci w przybliżeniu odzwierciedla tendencję w strukturze ogółu osób bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia

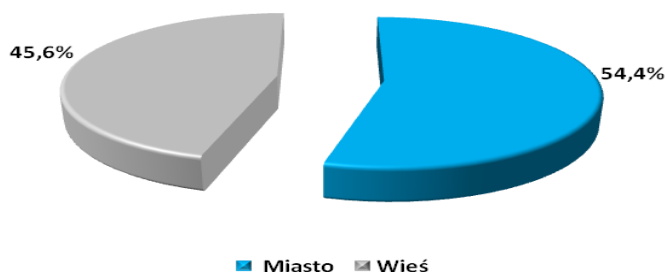
zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie. Kobiety stanowiły 61,1% ogółu badanych, a mężczyźni 38,9% ogółu badanych.

Rysunek 5. Płeć respondentów – bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia (N=90, w%).

Uwzględniając wiek badanych respondentów – 51,1% to osoby bezrobotne w wieku do 25 lat natomiast – 48,9% bezrobotni w wieku od 26 do 30 lat. Ponad połowa ankietowanych bezrobotnych w wieku do 30 lat – 54,4% zamieszkuje w mieście, natomiast 45,6% na wsi.

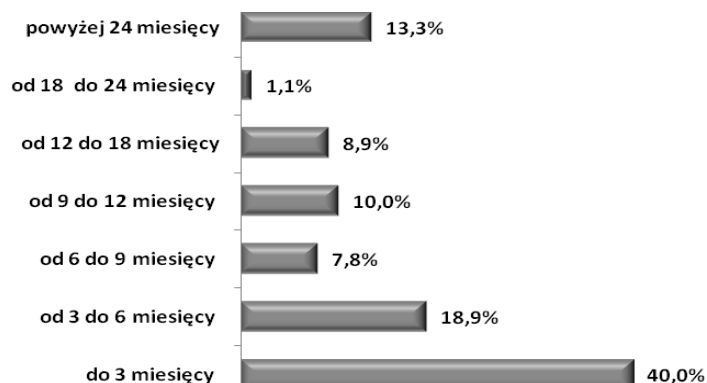
Rysunek 6. Miejsce zamieszkania respondentów – bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia (N=90, w%).

Wśród badanych osób bezrobotnych, największy odsetek posiada wykształcenie wyższe – 26,9%. Znaczny odsetek badanych – 22,6% posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Co piąty respondent legitymował się wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 19,3%. Zbliżony odsetek badanych posiada wykształcenie gimnazjalne lub poniżej – 16,1% oraz zasadnicze zawodowe – 15,1%. Łączny odsetek badanych osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat zarejestrowanych w PUP w Nysie do 6 miesięcy wynosił 58,9%, w tym 40,0% to bezrobotni zarejestrowani w PUP w Nysie do 3 miesięcy. Odsetek ankietowanych w wieku do 30 lat, którzy zarejestrowani są w PUP w Nysie od 6 do 12 miesięcy wynosił 17,8%. Udział osób długotrwale bezrobotnych, które figurują w ewidencji PUP w Nysie przez okres dłuższy niż 12 miesięcy wynosił łącznie 23,3%, w tym 13,3% ankietowanych zarejestrowanych jest ponad 24 miesiące.

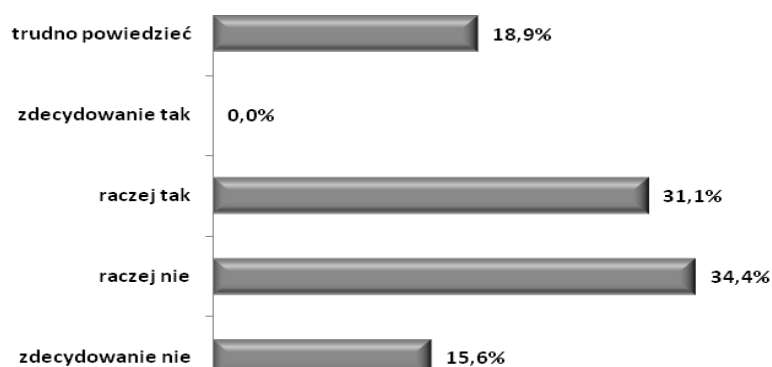
Rysunek 7. Czas pozostawania bez pracy przez respondentów – bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia (N=90, w%).

Kwalifikacje, kompetencje i umiejętności posiadane przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat

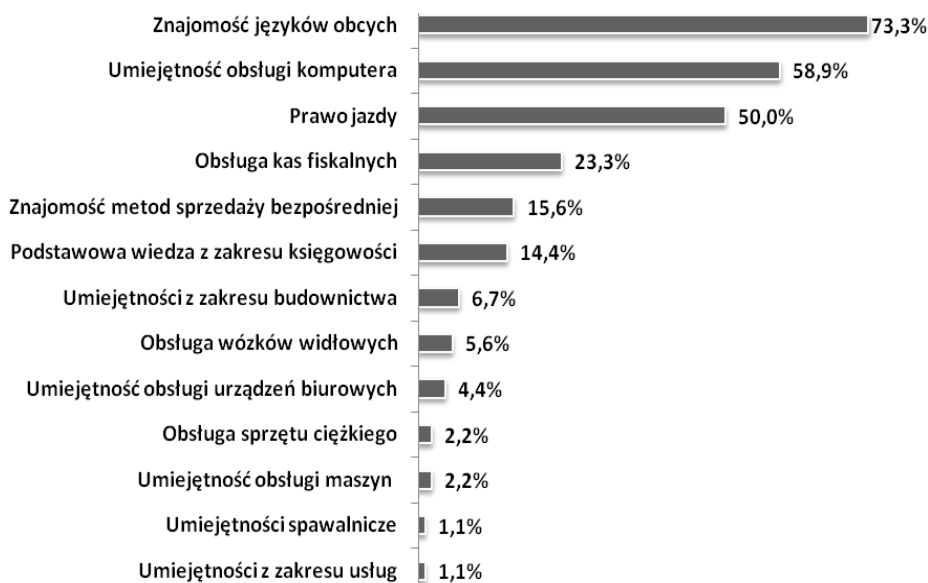
Jednym z ważniejszych celów projektu badawczego było zdiagnozowanie doświadczenia zawodowego, kompetencji i umiejętności praktycznych posiadanych przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat w kontekście możliwości i szans aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w powiązaniu z ich kwalifikacjami. Posiadany zawód jest często wyznacznikiem sukcesu lub porażki na rynku pracy. Zawód dostosowany do potrzeb rynku pracy zwiększa szanse na aktywizację zawodową natomiast posiadanie zawodu nieadekwatnego do wymagań pracodawców powinno skutkować reorientacją zawodową. W związku z powyższym zapytano osoby bezrobotne o ocenę posiadanego zawodu. Według danych dokładnie połowa respondentów uważa, że posiadany zawód nie jest oczekiwany i poszukiwany przez lokalnych pracodawców. Innego zdania było 31,3% badanych, którzy są przekonani, że posiadany zawód jest zgodny z oczekiwaniami rynku pracy. Znaczny odsetek badanych – 18,9% nie wie czy posiadany zawód umożliwi znalezienie zatrudnienia.

Rysunek 8. Ocena posiadanego zawodu przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w kontekście oczekiwań pracodawców (N=90, w%).

Poniżej przedstawiono zbiór kwalifikacji, którymi legitymują się badane osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat zarejestrowane w PUP w Nysie. Każda z badanych osób bezrobotnych mogła wskazać dowolne kwalifikacje, które dostępne były w kafeterii odpowiedzi, dlatego suma wszystkich wskazań jest większa niż 100%. Uwzględniając wszystkie osoby bezrobotne biorące udział w badaniu okazuje się, że zdecydowana większość respondentów – 73,3% zna co najmniej jeden język obcy, w tym (81,8% zna język angielski, natomiast 25,6% język niemiecki). Ponad połowa badanych – 58,9% posiada znajomość obsługi komputera, natomiast połowa ankietowanych ma prawo jazdy. Według danych 23,3% badanych posiada umiejętność obsługi kas fiskalnych, 15,6% znajomość metod sprzedaży bezpośredniej, natomiast 14,4% posiada podstawową wiedzę z zakresu księgowości, ekonomii i finansów. Pozostałe umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat zaprezentowane zostały na wykresie.

Rysunek 9. Umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).

Umiejętności i kwalifikacje, które posiadają bezrobotni poddane zostały ocenie badanych z punktu widzenia oczekiwań lokalnego rynku pracy. Respondentów poproszono o dokonanie przydatności uprawnień w kontekście wymagań i potrzeb pracodawców. Każdy z ankietowanych dokonał oceny według czterostopniowej skali od „zdecydowanie nie” do „zdecydowanie tak”. Poszczególnym odpowiedziom przypisano wagi liczbowe od 1 do 4. Każda z analizowanych kwalifikacji i umiejętności oceniona została według skali z uwzględnieniem średniej oceny. W ten sposób stworzono ranking najbardziej praktycznych kwalifikacji i uprawnień, które ułatwić mogą aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Analizie poddano 6 najliczniej wymienianych kwalifikacji. Według przedstawionych poniżej danych wynika, że

najbardziej przydatne kwalifikacje oczekiwane przez pracodawców to: podstawowa wiedza z zakresu księgowości, ekonomii i finansów – średnia ocena 2,70, znajomość metod sprzedaży bezpośredniej – 2,42 oraz obsługa kas fiskalnych – 2,37. Najmniejsze znaczenie w poszukiwaniu przyszłej pracy bezrobotni przyznali znajomości języków obcych – 2,12.

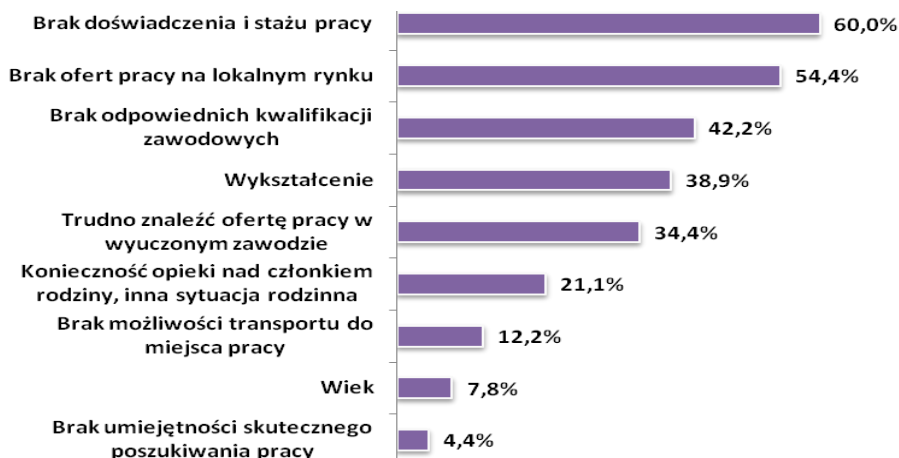
Rysunek 10. Ocena posiadanych kwalifikacji według skali od 1 do 4.

Bariery i trudności w znalezieniu pracy przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat

Jednym z ważniejszych celów projektu badawczego było określenie i wskazanie tych barier, które ograniczają aktywność zawodową osób bezrobotnych i podejmowanie zatrudnienia. Identyfikacja i wskazanie barier i trudności uniemożliwiających pełną aktywność zawodową osób bezrobotnych pozwoli na wskazanie czynników i sposobów przyspieszających i ułatwiających powrót na rynek pracy osobom bezrobotnym. Poniżej przedstawiono najważniejsze główne problemy podjęcia pracy, które uniemożliwiają aktywizację zawodową osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat zarejestrowanych w PUP w Nysie. Dwie bariery w podjęciu zatrudnienia przez młode bezrobotne osoby uzyskały największy odsetek wskazań: brak doświadczenia i stażu pracy – 60,0% oraz brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy – 54,4%. Kolejne zasadnicze bariery na rynku pracy, które są poważnymi przeszkodami w zatrudnieniu to: brak odpowiednich kwalifikacji – 42,2%, wykształcenie – 38,9%, trudność w znalezieniu oferty pracy w wyuczonym zawodzie – 34,4% oraz konieczność opieki nad dzieckiem / dziećmi lub innymi członkami rodziny – 21,1%. Pozostałe trudności aktywizacyjne wskazał zdecydowanie mniejszy odsetek badanych bezrobotnych. Wszystkie bariery utrudniające podjęcie pracy w zawodzie i skuteczną aktywizację zawodową bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego zostały przedstawione poniżej. Każda z osób uczestniczących w badaniu mogła wskazać dowolną liczbę barier utrudniających funkcjonowanie na rynku pracy i znalezienie pracy, stąd też suma odpowiedzi jest wyższa niż 100%.

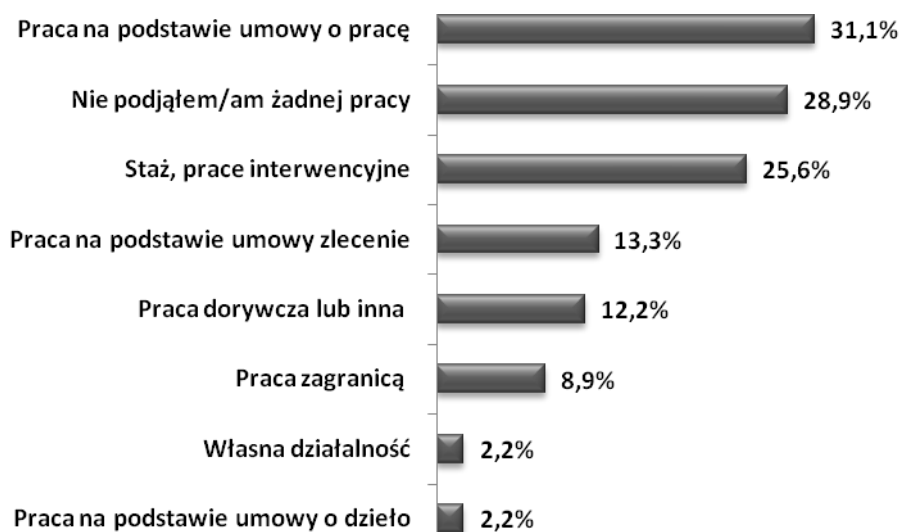
Rysunek 11. Najważniejsze bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).

Podjęmowane zatrudnienie w okresie ostatnich 24 miesięcy przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat

W okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie 31,1% bezrobotnych w wieku do 30 lat pracowało na podstawie umowy o pracę, 28,9% nie pracowało wcześniej - najczęściej ze względu na edukację. Co czwarta osoba bezrobotna w okresie ostatnich 2 lat odbywała staż lub podejmowała prace interwencyjne. Na umowę zlecenie pracowało 13,3% badanych, natomiast 12,2% podejmowało prace dorywcze lub inne prace nierejestrowane. Pracę zagranicą podejmowało 8,9% badanych bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat. Ze względu na możliwość wskazania większej liczby odpowiedzi suma wskazań jest większa niż 100%.

Rysunek 12. Rodzaje zatrudnienia podejmowane przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie (N=90, w%).

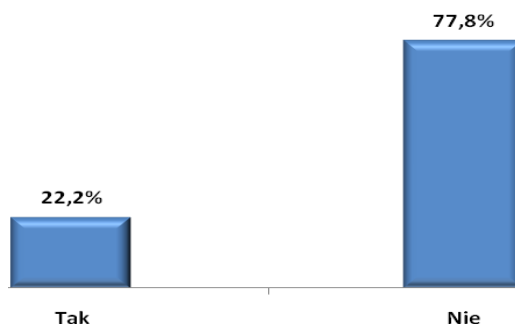

Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w kursach i szkoleniach

Według przedstawionych danych zdecydowana większość osób bezrobotnych uczestniczących w badaniu – 74,4% nie partycypowała w okresie ostatnich 24 miesięcy w kursach i szkoleniach. Najczęstszą przyczyną nie skorzystania z oferty szkoleniowej był brak oferty – brak propozycji uczestnictwa w takim szkoleniu / kursie. Taką opinię wyraziło 79,1% badanych. Część osób bezrobotnych – 14,9% dopiero zarejestrowała się w urzędzie pracy i nie zdążyła skorzystać z takiej oferty. Więcej niż co piąta osoba bezrobotna w wieku do 30 lat 22,2% brała udział w szkoleniach i kursach. Ankietowani uczestniczyli w takich kursach i szkoleniach jak: warsztaty aktywnego poszukiwania pracy – 38,1% wskazań, kurs obsługi wózków widłowych – 14,3% oraz w kursie obsługi kas fiskalnych – 9,5%. Żadna z badanych osób, która brała udział w szkoleniu w okresie ostatnich 2 lat nie podjęła zatrudnienia po odbytych szkoleniu.

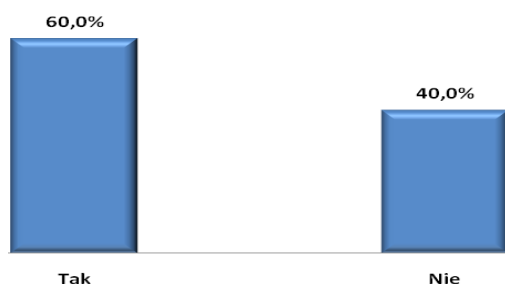
Rysunek 13. Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w kursach i szkoleniach (N=90, w%).

Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat uczestnictwem w szkoleniach

Zdecydowana większość osób bezrobotnych – 60,0% spośród wszystkich uczestników badania chce skorzystać z propozycji szkoleń i kursów. Część osób bezrobotnych jest zainteresowanych partycypacją w programach realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia. Znaczny odsetek bezrobotnych zdaje sobie sprawę z zasadności i konieczności poszukiwania nowych rozwiązań w celu znalezienia zatrudnienia. Osoby bezrobotne chcą brać udział przede wszystkim w kursach i szkoleniach grupowych – 92,2%. Według danych 40,0% bezrobotnych wieku poniżej 30 lat nie jest zainteresowanych udziałem w szkoleniach i kursach organizowanych przez PUP w Nysie.

Rysunek 14. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat uczestnictwem w szkoleniach (N=90, w%).

Najczęstszą przyczyną braku zainteresowania udziałem w kursach i szkoleniach jest brak gwarancji zatrudnienia – 25,7% wskazań oraz konieczność opieki nad dzieckiem – 20,0%. Bezrobotni w wieku poniżej 30 lat, nie chcą uczestniczyć w szkoleniach także ze względu na posiadane wyższe wykształcenie oraz odpowiednie kwalifikacje – 8,6%, kontynuowanie nauki – 8,6%, brak potrzeby – 8,0% oraz podjęcie pracy także 8,0%. Osoby bezrobotne chcą uczestniczyć w takich kursach i szkoleniach jak:

Tabela 7. Rodzaje kursów, w których chcą uczestniczyć bezrobotni w wieku poniżej 30 lat.

Rodzaj kursu	Ilość	Rodzaj kursu	Ilość
Z zakresu księgowości	9	Opiekunka dziecięca	1
Kosmetyczny	5	Recepcjonistka	1
Prawo jazdy kat C, T	5	Administracja	1
Wózki widłowe	5	Opieka nad osobami starszymi	1
Komputerowy	4	Kasjer	1
Kasy fiskalne	4	Gastronomiczne	1
Z zakresu psychologii	4	Zarządzanie zasobami ludzkimi	1
Koparko-ładowarka	4	Językowy	1
Techniki sprzedaży	3	Cieśla	1
Florystyczny	2	Lakiernik	1
Monter instalacji sanitarnych	2	BHP	1
Spawanie	2	Trener personalny	1
Fryzjerski	1	Dekarski	1
Pomoc kuchenna	1	Blacharski	1
Masażysta	1	Logistyczny	1

Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat

Bezrobotni mieszkańcy powiatu nyskiego nie są zainteresowani poszukiwaniem i podejmowaniem pracy poza miejscem zamieszkania. Wśród młodych osób bezrobotnych zdiagnozowano brak mobilności przestrzennej w zakresie podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. Łącznie aż 66,7% zamierza poszukiwać zatrudnienia w obrębie powiatu nyskiego, w tym 46,7% badanych zamierza podjąć pracę w miejscowości stałego zamieszkania. Według

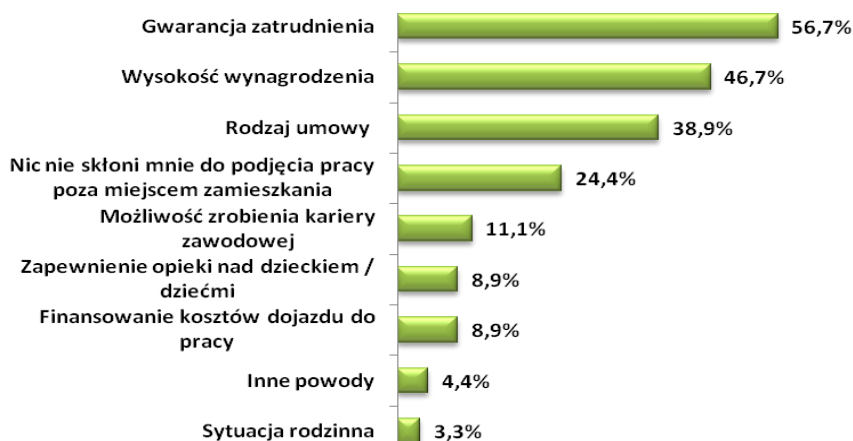
danych 28,9% osób bezrobotnych charakteryzuje się gotowością do poszukiwania zatrudnienia poza obszarem lokalnego rynku pracy, w tym 15,6% zamierza poszukiwać pracy na terenie województwa opolskiego, 8,9% rozważa podjęcie zatrudnienia na terenie kraju, 4,4% za granicą. Warto zauważyć, iż 4,4% badanych nie chce w chwili obecnej pracować.

Rysunek 15. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).

Jak wskazały poprzednie analizy bezrobotni w wieku poniżej 30 tego roku życia zarejestrowani w PUP w Nysie nie są mobilni przestrzennie i nie są zainteresowani zmianą miejsca zamieszkania w celu podjęcia zatrudnienia. W związku z powyższym zapytano badanych jakie czynniki mogłyby skłonić badanych do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. Ponad połowa respondentów – 56,7% rozważyłoby migrację zarobkową do innej miejscowości pod warunkiem uzyskania gwarancji zatrudnienia. Innym czynnikiem, który skłoniłby – 46,7% bezrobotnych do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania jest wysokość wynagrodzenia. Dwa pozostałe, istotne elementy determinujące zmianę miejsca zamieszkania to także rodzaj umowy – 38,9% oraz możliwość zrobienia kariery zawodowej, rozwoju kwalifikacji i umiejętności – 11,1%. Warto zauważyć, że co czwartą bezrobotną osobę nic nie jest w stanie skłonić do zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Każdy z badanych mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź dlatego suma odpowiedzi jest większa niż 100%.

Rysunek 16. Co skłoniłoby Pana/ią do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania? (N=90, w%).

Potencjalna praca a wyuczony zawód bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat

Ponad połowa badanych bezrobotnych w wieku do 30 lat zarejestrowanych w PUP w Nysie - łącznie 53,3% zgodziłoby się przyjąć pracę niezgodną z wyuczonym zawodem lub też jakąkolwiek pracę, niezależnie od jej zgodności z posiadanym zawodem, kwalifikacjami zawodowymi. Dla dużej grupy osób bezrobotnych ważne jest samo zatrudnienie, niezależnie od zgodności zawodu z oferowanym zatrudnieniem. Warto jednak zauważyć, iż odsetek respondentów zainteresowanych podjęciem zatrudnienia tylko i wyłącznie w wyuczonym zawodzie jest równie wysoki i wynosi 31,1%. Znaczny odsetek bezrobotnych zarejestrowany w PUP w Nysie nie zamierza poszukiwać i podejmować zatrudnienia, które nie będzie zgodne z posiadanymi kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym.

Rysunek 17. Potencjalna praca a wyuczony zawód osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).

Oczekiwane wynagrodzenie przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat

Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie netto, jakiego oczekują osoby bezrobotne w wieku do 30 lat zarejestrowane w PUP w Nysie to: 2 106 zł

Oczekiwane wynagrodzenie z uwzględnieniem cech społeczno demograficznych osób bezrobotnych:

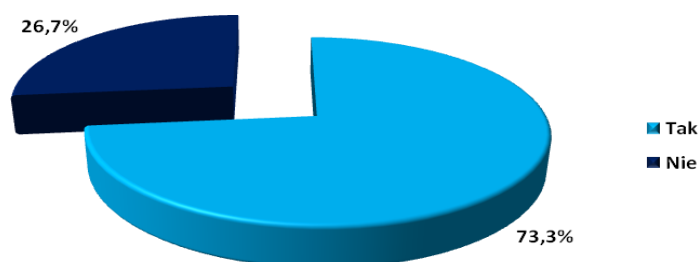
- ✓ Kobiety: 1 918 zł
- ✓ Mężczyźni: 2 376 zł
- ✓ Mieszkańcy miasta: 2 178 zł
- ✓ Mieszkańcy wsi: 2 016 zł
- ✓ do 18 do 25 lat: 1 945 zł
- ✓ od 25 do 30 lat: 2 287 zł.

Aktywność osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w poszukiwaniu pracy w okresie ostatnich 30 dni

Zdecydowana większość uczestników badania – 73,3% podejmowała w okresie 30 dni poprzedzających badanie, działania zmierzające do podjęcia zatrudnienia. Część badanych osób bezrobotnych – 26,7% w okresie ostatniego miesiąca przed badaniem nie poszukiwała zatrudnienia.

Rysunek 18. Aktywność osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni (N=90, w%).

Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat w okresie ostatnich 30 dni

Analizując wyniki badania można zauważyć, iż osoby bezrobotne w poszukiwaniu zatrudnienia korzystają głównie z dwóch metod poszukiwania pracy. Największy odsetek badanych – 61,1%, w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie próbował znaleźć zatrudnienie poprzez aplikowanie o pracę w odpowiedzi na ogłoszenia o pracę zamieszczone w portalach internetowych. Druga z najczęściej praktykowanych metod poszukiwania zatrudnienia to pośrednictwo Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie – 41,1%. Co czwarta badana osoba nie podejmowała żadnych działań. Część respondentów – 17,8% poszukuje zatrudnienia poprzez osobiste wizyty, kontakty telefoniczne i wysyłanie dokumentów aplikacyjnych bezpośrednio do zakładów pracy oraz wykorzystując kontakty, znajomości – sieć kapitału społecznego – 13,3%. Pozostałe metody poszukiwania zatrudnienia są wykorzystywane sporadycznie lub nie są wykorzystywane wcale przez bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego. Należy nadmienić, że każdy z badanych bezrobotnych mógł wymienić dowolną liczbę metod, dlatego też łączna suma wszystkich odpowiedzi nie jest równa 100%.

Rysunek 19. Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).

Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Nysie

Ponad połowa badanych bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat – 52,2% skorzystała z pośrednictwa pracy oferowanego przez PUP w Nysie. Co czwarta osoba bezrobotna uzyskała skierowanie na staż 25,6%, natomiast blisko co piąta osoba bezrobotna – 18,9% uzyskała zasiłek dla bezrobotnych. W szkoleniach uczestniczyło – 16,7%, natomiast z pomocy doradcy zawodowego skorzystało 12,2%. Z pozostałych form pomocy skorzystał niewielki odsetek bezrobotnych. Znaczny odsetek badanych - 22,2% bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat nie skorzystało z żadnej formy wsparcia z urzędu pracy. Należy podkreślić, że żadna z badanych osób po uzyskaniu wsparcia nie podjęła zatrudnienia. Każda badana osoba mogła wskazać dowolną liczbę propozycji przedłożonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, dlatego suma wszystkich odpowiedzi nie jest równa 100%.

Tabela 8. Formy pomocy oferowane przez PUP w Nysie, z których skorzystały osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat.

Formy pomocy	Procent
Pośrednictwo pracy	52,2%
Staż u pracodawcy	25,6%
Nie skorzystałem(łam) z żadnych form pomocy	22,2%
Zasiłek dla bezrobotnych	18,9%
Szkolenia	16,7%
Pomoc doradcy zawodowego	12,2%
Prace interwencyjne	2,2%
BON stażowy	1,1%

Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia

Uczestników badania zapytano także o zainteresowanie i chęć partycypacji we wszelkiego rodzaju działaniach, które umożliwiają podnoszenie kwalifikacji, zdobywanie doświadczenia zawodowego, zwiększanie umiejętności i nabywanie nowych kompetencji w ramach programów oferowanych przez PUP w Nysie. Najbardziej popularną formą aktywizacji zawodowej, z której chce skorzystać aż 66,7% badanych to pośrednictwo pracy oferowane przez PUP w Nysie. Zdecydowana większość osób bezrobotnych chciałaby uzyskać ofertę pracy za pomocą urzędu pracy. Kolejne dwie aktywne formy wsparcia: szkolenia i kursy zawodowe oraz staże realizowane u pracodawcy wskazało odpowiednio 56,7% oraz 43,3% badanych osób bezrobotnych. Część badanych – 20,0% zamierza skorzystać z pomocy doradcy zawodowego. Odsetek osób bezrobotnych zainteresowanych pracami interwencyjnymi wyniósł – 15,6%. Należy zwrócić uwagę, iż 8,9% bezrobotnych nie chce skorzystać z żadnego aktywnych form wsparcia. Z dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej zamierza skorzystać 5,6% osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat z powiatu nyskiego. Nowe formy wsparcia osób bezrobotnych do 30 tego roku życia jak: bony zatrudnieniowe, stażowe, szkoleniowe i zasiedleniowe, nie cieszą się dużym zainteresowaniem respondentów. Wykaz wszystkich aktywnych form wsparcia, z których zmiierzają skorzystać bezrobotni zaprezentowano w poniższej tabeli. Każda z badanych osób bezrobotnych, mogła wymienić dowolną liczbę form wsparcia, dlatego też suma odpowiedzi jest większa niż 100%.

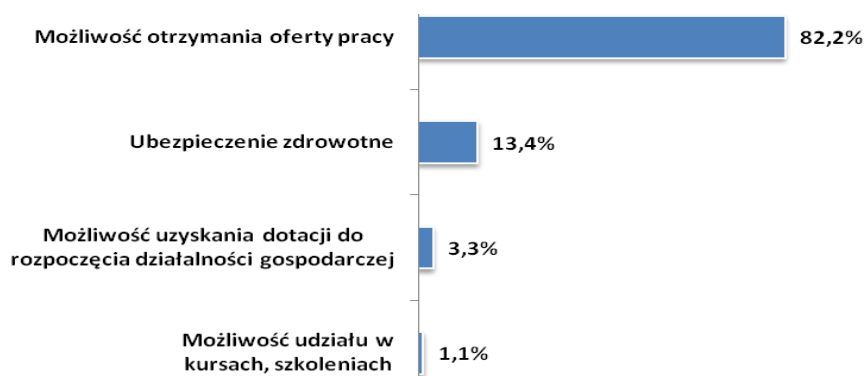
Tabela 9. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia (N=90, w%).

Aktywne formy wsparcia	Procent
Pośrednictwo pracy	66,7%
Szkolenia	56,7%
Staż u pracodawcy	43,3%
Pomoc doradcy zawodowego	20,0%
Prace interwencyjne	15,6%
Nie chcę korzystać z żadnych form pomocy	8,9%
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	5,6%
BON na zasiedlenie	4,4%
BON stażowy	3,3%
BON zatrudnieniowy	2,2%
Zasiłek dla bezrobotnych	2,2%
Świadczenia aktywizacyjne	2,2%
BON szkoleniowy	1,1%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	1,1%
Zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy	1,1%
Zatrudnienie w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1,1%

Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie

Ostatni element analizy sytuacji i potrzeb osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat koncentrował się na najważniejszych oczekiwaniach kierowanych wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie. Główne oczekiwania osób bezrobotnych korelują także z najważniejszymi powodami rejestracji w urzędzie pracy. Zdecydowanie największy odsetek badanych – 82,2% rejestruje się w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie, ze względu na możliwość uzyskania oferty pracy za pośrednictwem urzędu pracy. 13,4% bezrobotnych decyduje się na zarejestrowanie w PUP w Nysie w związku z potrzebą uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego. Pozostałe, główne oczekiwania wobec PUP w Nysie uzyskały marginalny odsetek wskazań.

Rysunek 20. Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat wobec PUP w Nysie (N=90 w%).

2. IDENTYFIKACJA OSÓB BEZROBOTNYCH, POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA - CHARAKTERYSTYKA, W TYM JEJ UMIEJSCOWIENIE W POPULACJI ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH.

W chwili obecnej mamy do czynienia z powolnymi, choć nieuniknionymi, przemianami i przeobrażeniami struktury społeczno demograficznej naszego kraju. Z jednej strony wydłuża się średnia długość życia, poprawia przeciętny stan zdrowia, rozwijają się możliwości medycyny. Z drugiej strony spadają wskaźniki dzietności, zmniejsza się udział pokoleń młodszych - przedprodukcyjnych, a rośnie udział pokoleń starszych - poprodukcyjnych. Obecnie kategoria wiekowa 50+ stanowi 34% ogółu ludności Polski, podczas gdy w 2040, według prognoz GUS, jej udział wzrośnie do 50%. Odzwierciedlać się to będzie w wartościach wskaźnika obciążenia demograficznego (stosunek liczby ludności 65+ do ludności w wieku 15-64). Na opisany powyżej proces starzenia się ludności nakłada się także zjawisko transformacji społeczno-gospodarczej. Skutki tych przemian dotknęły w szczególności i dotyczą nadal, pokolenie po 50 roku życia. Bardzo duży odsetek osób powyżej 50 tego roku życia w Polsce nie pracuje. Faktem jest też, iż Polska ma jeden z najniższych w Europie wskaźników zatrudnienia osób dojrzałych.

Powszechnie zauważalne jest także pogorszenie się ich sytuacji na rynku pracy, powodujące ryzyko braku zatrudnienia i nieaktywności zawodowej znacznie częstsze niż w innych grupach wiekowych. Osoby w wieku 50 lat i więcej znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy i napotykają bariery utrudniające aktywność zawodową. Dotyczą one zarówno kwestii potencjału zawodowego (niezadawalający zakres i poziom umiejętności IT, językowych, biznesowych) oraz aspektów mentalnych związanych z funkcjonowaniem wśród pracodawców stereotypów na temat np. niskiej elastyczności działania i trudności w opanowywaniu nowych kompetencji, jak i barier w samej grupie pracowników 50+ (związanych z potencjalną gotowością do aktywności, tj. niższa samoocena, trudności zdrowotne i inne). Ich trudną pozycję pogłębiają dodatkowo czynniki wynikające ze specyfiki pokolenia: niższy niż u pozostałych kategorii bezrobotnych poziom wykształcenia, trudności w dostosowaniu się do potrzeb pracodawców oraz zmieniających się technologii. Wzrost biernych zawodowo i duża liczba bezrobotnych wśród osób w wieku 50+ stają się niepokojące w świetle prognoz demograficznych, według których połączenie rosnącej liczby starszych osób w społeczeństwie z zahamowaniem przyrostu naturalnego prowadzi do starzenia się zasobów siły roboczej w Polsce. W związku z powyższym konieczne i uzasadnione jest podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej osób w wieku powyżej 50 lat. Przedwczesna dezaktywacja zawodowa jest poważnym problemem, wymagającym skutecznych interwencji na regionalnym rynku pracy. Ważnym wyzwaniem jest więc wypracowanie odpowiednich rozwiązań, mających na celu zapobieganie przedwczesnemu wycofywaniu się z rynku pracy

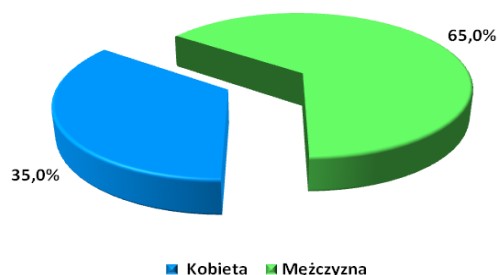
poprzez zwiększanie zdolności zatrudnienia starszych pracowników oraz promowanie aktywnego starzenia się.

Zgodnie z danymi PUP w Nysie na koniec września 2015 roku zarejestrowanych było 1 870 osób bezrobotnych w wieku 50 tego roku życia, co stanowi aż 34,2% ogółu osób bezrobotnych. Co trzecia osoba bezrobotna w powiecie nyskim ukończyła już 50 lat. Na koniec września 2015 roku zarejestrowanych było 1 214 mężczyzn – 65,0% i 656 kobiet – 35,0% ogółu osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.

Charakterystyka badanej próby – bezrobotni powyżej 50 tego roku życia

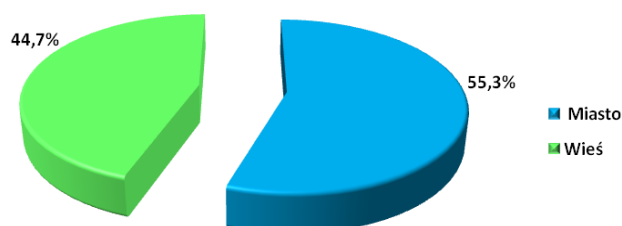
Struktura bezrobotnych respondentów uczestniczących w badaniu z uwzględnieniem płci jest reprezentatywna w stosunku do populacji generalnej – bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie. Badane kobiety stanowiły 35,0%, natomiast mężczyźni 65,0% badanej próby badawczej.

Rysunek 21. Płeć respondentów – bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia (N=123, w%).

W badaniu uczestniczyło 41,5% bezrobotnych w wieku od 55 do 59 lat, 31,1% ankietowanych w wieku od 50 do 54 lat oraz 28,4% w wieku 60 lat i powyżej. Większy odsetek badanych stanowili bezrobotni zamieszkujący miasta powiatu nyskiego – 55,3% niż mieszkańcy wsi – 44,7%.

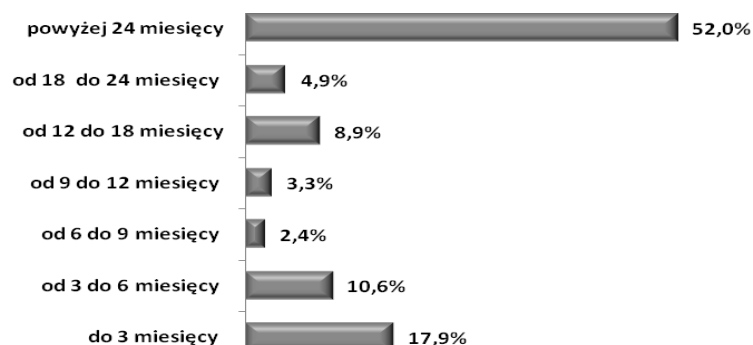
Rysunek 22. Miejsce zamieszkania respondentów – bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia (N=123, w%).

Największy odsetek ankietowanych osób bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe – 42,3%. Znaczny odsetek badanych – 30,1% posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Co piąty respondent legitymował się wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej – 20,3%. Wykształcenie wyższe ma 5,7% badanych, natomiast średnie ogólnokształcące – 1,6% badanych. Osoby długotrwale bezrobotne, pozostające w ewidencji przez okres dłuższy niż 12 miesięcy to 65,8% badanych, w tym aż 52,0% ankietowanych to osoby zarejestrowane w PUP w Nysie przez okres dłuższy niż 24 miesiące. Bezrobotni zarejestrowani w urzędzie pracy do 6 miesięcy wynosił łącznie 28,5%. Odsetek ankietowanych w wieku do 50 lat, którzy zarejestrowani są w PUP w Nysie od 6 do 12 miesięcy wynosił 5,7%.

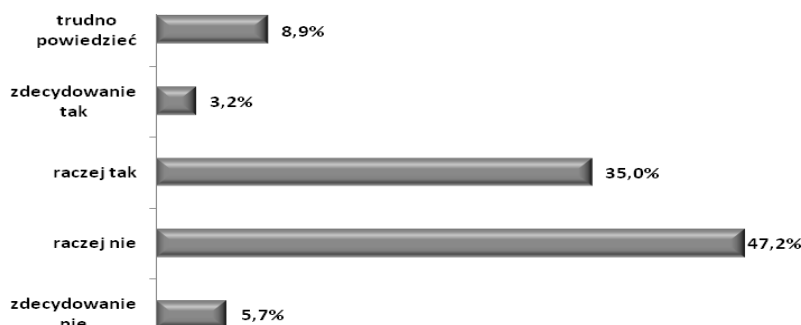
Rysunek 23. Czas pozostawania bez pracy przez respondentów – bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia (N=123, w%).

Kwalifikacje, kompetencje i umiejętności posiadane przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat

Nieznacznie ponad połowa osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat – 52,9% jest przekonanych, że posiadany zawód nie jest adekwatny do potrzeb lokalnego rynku pracy. Odsetek bezrobotnych, którzy uważają, że posiadany zawód jest dostosowany do potrzeb pracodawców był także wysoki i wynosił łącznie (odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „raczej tak”) – 38,2% wszystkich wskazań. 8,9% nie wie czy posiadany zawód jest dostosowany do oczekiwań lokalnych pracodawców.

Rysunek 24. Ocena posiadanego zawodu przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w kontekście oczekiwań pracodawców (N=123, w%).

Poniżej przedstawiono zbiór kwalifikacji, które posiadają osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat zarejestrowane w PUP w Nysie. Spośród wskazanych kwalifikacji i umiejętności największy odsetek badanych – 30,9% posiada prawo jazdy. Co piąta osoba bezrobotna, która ukończyła 50 lat – 21,1% posiada umiejętność obsługi komputera oraz posiada kwalifikacje z zakresu budownictwa. Co najmniej jeden język obcy zna 18,7% respondentów, umiejętność obsługi maszyn (tokarz, stolarz, etc) – 13,8%, natomiast nieznacznie więcej niż co dziesiąta ankietowana osoba bezrobotna – 11,4% posiada umiejętność obsługi urządzeń biurowych. Pozostałe umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat zaprezentowane zostały poniżej. Każdy z badanych mógł wskazać dowolne kwalifikacje, które dostępne były w kafeterii odpowiedzi, dlatego suma wszystkich wskazań jest większa niż 100%.

Tabela 10. Umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).

Umiejętności i kwalifikacje	Procent
Prawo jazdy	30,9%
Umiejętność obsługi komputera	21,1%
Umiejętności z zakresu budownictwa	21,1%
Znajomość języków obcych	18,7%
Umiejętność obsługi maszyn (tokarz, stolarz, etc)	13,8%
Umiejętność obsługi urządzeń biurowych	11,4%
Znajomość metod sprzedaży bezpośredniej	8,9%
Obsługa kas fiskalnych	8,1%
Obsługa sprzętu ciężkiego	8,1%
Podstawowa wiedza z zakresu księgowości, ekonomii i finansów	6,5%
Obsługa wózków widłowych	5,7%
Umiejętności spawalnicze - jakie (metoda)	5,7%
Umiejętności z zakresu usług (krawiec, szwacz, fryzjer etc.)	3,3%

Umiejętności i kwalifikacje, które posiadają bezrobotni poddane zostały ocenie badanych z punktu widzenia oczekiwań lokalnego rynku pracy. Każdy z ankietowanych dokonał oceny według czterostopniowej skali od zdecydowanie nie do zdecydowanie tak. Poszczególnym odpowiedziom przypisano wagi liczbowe od 1 do 4. Każda z analizowanych kwalifikacji i umiejętności oceniona została według skali z uwzględnieniem średniej oceny. W ten sposób stworzono ranking najbardziej praktycznych kwalifikacji i uprawnień, które ułatwić mogą aktywizację zawodową osób bezrobotnych. W ocenie uwzględniono 6 najliczniej wymienianych uprawnień w kontekście wymagań i potrzeb pracodawców. Najbardziej przydatne kwalifikacje zdaniem bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat to: umiejętność obsługi komputera – średnia

ocena 2,46, znajomości języków obcych – 2,45 oraz umiejętność obsługi urządzeń biurowych. Najniżej oceniono umiejętność w zakresie obsługi maszyn – 1,88.

Rysunek 25. Ocena posiadanych kwalifikacji według skali od 1 do 4.

Bariery i trudności w znalezieniu pracy przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat

W zgodnej opinii – 91,1% badanych najważniejszą barierą, która uniemożliwia skuteczną aktywizację zawodową osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat zarejestrowanych w PUP w Nysie jest wiek. Jest to kluczowy problem, który ogranicza starszym osobom bezrobotnym skuteczne konkurowanie na rynku pracy w powiecie nyskim. Istotnym problemem zasygnalizowanym przez 44,7% badanych jest także brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Znaczny odsetek osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat – 35,8% uważa, że przyczyną niepowodzeń na lokalnym rynku pracy jest brak ofert pracy. Ostatnią z ważniejszych barier utrudniających podjęcie zatrudniania jest zły stan zdrowia osób bezrobotnych. Taką przyczynę wskazało 28,5% badanych. Istotnymi przeszkodami w poszukiwaniu i podjęciu zatrudnienia są także brak transportu do miejsca pracy – 16,3%, długotrwałe bezrobocie – 15,4%, trudność znalezienia pracy w zawodzie – 15,4% oraz wykształcenie – 13,0%. Kolejne bariery utrudniające podjęcie pracy bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego w wieku powyżej 50 lat zostały przedstawione na poniższym wykresie. Każda z osób uczestniczących w badaniu mogła wskazać dowolną liczbę barier utrudniających funkcjonowanie na rynku pracy i znalezienie pracy, stąd też suma odpowiedzi jest wyższa niż 100%.

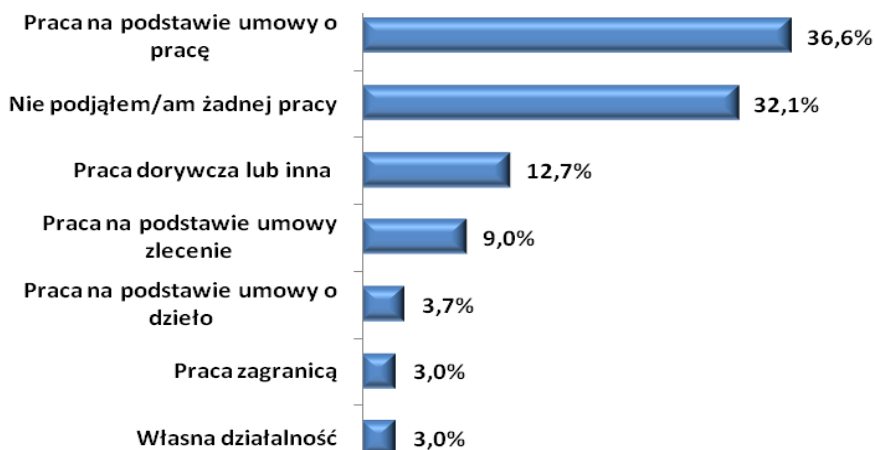
Rysunek 26. Najważniejsze bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).

Podejmowane zatrudnienie w okresie ostatnich 24 miesięcy przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat

W okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie 36,6% bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat pracowało na podstawie umowy o pracę, natomiast 32,1% nie pracowało w tym okresie. Część osób bezrobotnych – 12,7% pracowało dorywczo (najczęściej podejmowana praca miała charakter pracy nierejestrowanej). Na podstawie umowy zlecenie pracowało w okresie 24 miesięcy – 9,0% badanych, na umowę o dzieło – 3,7%, za granicą – 3,0%. Własną działalność prowadziło – 3,0% respondentów. Suma odpowiedzi jest większa niż 100%, ze względu na możliwość wskazania większej liczby odpowiedzi.

Rysunek 27. Rodzaje zatrudnienia podejmowane przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie (N=123, w%).

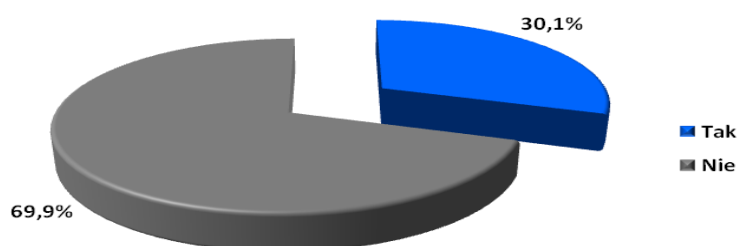

Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w kursach i szkoleniach

Zdecydowana większość osób bezrobotnych biorących udział w badaniu – 69,9% nie uczestniczyła w okresie ostatnich 24 miesięcy w kursach i szkoleniach. W takiej aktywnej formie wsparcia uczestniczyło 30,1% badanych osób.

Rysunek 28. Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w kursach i szkoleniach (N=123, w%).

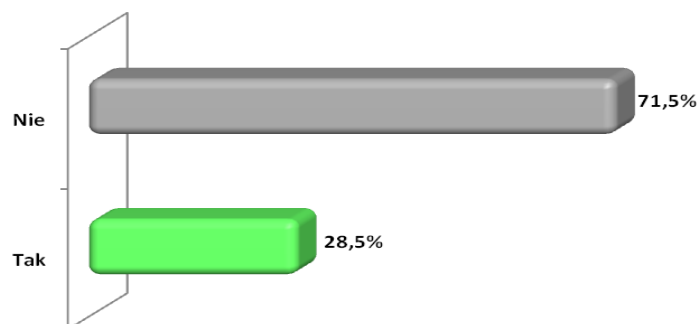

Najczęstszą przyczyną nie skorzystania z oferty szkoleniowej był brak oferty – brak propozycji uczestnictwa w takim szkoleniu/kursie – 40,7% odpowiedzi badanych. Inne przyczyny to także: krótki okres zarejestrowania w PUP w Nysie – 11,6%. Pozostałe powody to między innymi: oczekiwanie na rentę, świadczenia przedemerytalne, wiek oraz zły stan zdrowia. Anketowani uczestniczyli w takich kursach i szkoleniach jak: warsztaty aktywnego poszukiwania pracy – 29,8% wskazań, kurs komputerowy – 14,9%, obsługa kas fiskalnych – 10,6%, opiekun osób starszych – 8,5% oraz kurs z zakresu księgowości – 4,3%. Spośród osób, które w okresie ostatnich 2 lat brały udział w szkoleniu - 22,5% badanych podjęło zatrudnienie po zakończonym szkoleniu. Spośród tej grupy 42,8% podjęło pracę do miesiąca po zakończonym szkoleniu, 42,8% badanych podjęło pracę od miesiąca do trzech miesięcy, 14,6% badanych uzyskało zatrudnienie od 3 do 6 miesięcy po zakończeniu szkolenia.

Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat uczestnictwem w szkoleniach i kursach

Okazuje się, że zdecydowana większość osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat – 71,5% nie chce brać udziału w szkoleniach i kursach organizowanych przez PUP w Nysie. Starsze osoby bezrobotne w odróżnieniu od bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat, nie są chętne do zmiany lub podwyższania posiadanych kwalifikacji zawodowych. Szkoleniami zainteresowanych jest 28,5% bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.

Rysunek 29. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat uczestnictwem w szkoleniach i kursach (N=123, w%).

Głównym powodem braku zainteresowania udziałem w szkoleniach i kursach realizowanych pod auspicjami PUP w Nysie jest brak gwarancji zatrudnienia po ukończeniu szkoleniu. Zdaniem 41,2% badanych szkolenia nie umożliwiają podjęcia pracy. Drugą istotną przyczyną braku zainteresowania partycypacją w szkoleniach i kursach jest zły stan zdrowia – 28,2% wskazań badanych. Istotną przeszkodą jest także oczekiwanie na emeryturę lub świadczenia przedemerytalne – 12,9%. Spośród osób zainteresowanych uczestnictwem w szkoleniach i kursach – 54,3% chce uczestniczyć w szkoleniach grupowych, natomiast – 45,7% w szkoleniach indywidualnych. Respondenci chcieliby uczestniczyć w takich szkoleniach i kursach jak:

Tabela 11. Rodzaje kursów, w których chcą uczestniczyć bezrobotni w wieku powyżej 50 lat.

Rodzaj kursu	Ilość	Rodzaj kursu	Ilość
Obsługa wózków widłowych	8	Pilarz	1
Językowy	6	Spawanie	1
Obsługa koparko-ładowarki	5	Uprawnienia elektryczne	1
Komputerowy	5	Obsługa przyczep	1
Ochrona osób i mienia	4	Sprzedawca	1
Obsługa kas fiskalnych	2	Opiekunka	1
Opiekun osób starszych	2	Krawcowa	1
Tynkarz	1	Obsługa monitoringu	1

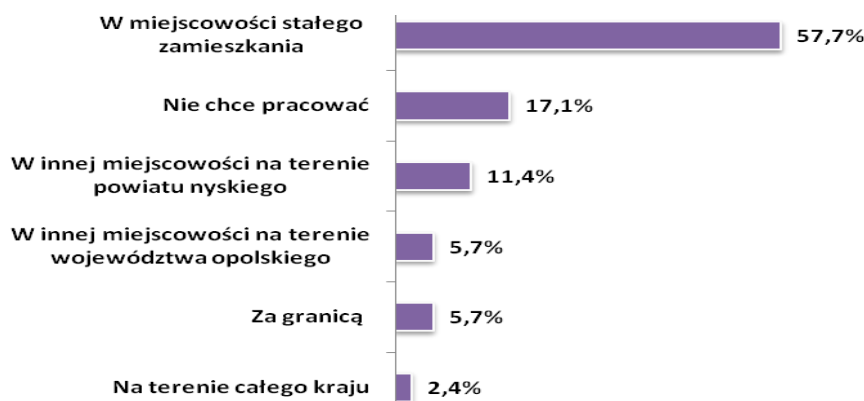
Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat

Większość bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego w wieku powyżej 50 lat chce pracować w obrębie powiatu nyskiego. Łącznie w powiecie nyskim zatrudnienia poszukuje – 69,1% ankietowanych osób, w tym 57,7% chce znaleźć zatrudnienie w miejscu zamieszkania, natomiast 11,4% w obrębie powiatu nyskiego. Jedynie 13,8% osób bezrobotnych charakteryzuje

się gotowością do poszukiwania zatrudnienia poza obszarem lokalnego rynku pracy, w tym po 5,7% bezrobotnych osób rozważa podjęcia pracy w innej miejscowości województwa opolskiego oraz za granicą, natomiast 2,4% na terenie całego kraju. Niestety aż 17,1% badanych w wieku powyżej 50 lat nie chce podjąć zatrudnienia.

Rysunek 30. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).

Bezrobotni mieszkańcy powiatu nyskiego, którzy ukończyli 50 lat nie są chętni do opuszczania terenu powiatu nyskiego, a często miejscowości zamieszkania w celu podjęcia pracy. Według danych ponad połowy respondentów – 54,5% nie przekona żadna forma wsparcia mobilności przestrzennej. Co trzecia badana osoba bezrobotna – 34,1% rozważyłaby migrację zarobkową poza lokalny rynek pracy pod warunkiem uzyskania gwarancji zatrudnienia. Część osób bezrobotnych – 23,6 % przekonałaby wysokość wynagrodzenia oraz finansowanie kosztów dojazdu / przejazd do pracy – 17,1%. Do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania osoby bezrobotne mogłyby skłonić rodzaj zawartej umowy z pracodawcą – 13,0% wskazań. Każdy z badanych mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź dlatego suma odpowiedzi jest większa niż 100%.

Rysunek 31. Co skłoniłoby Pana/ią do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania? (N=123, w%).

Potencjalna praca a wyuczony zawód bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat

Największy odsetek bezrobotnych powyżej 50 lat – 35,8% zgodziłoby się przyjąć jakąkolwiek pracę, niezależnie od jej zgodności z posiadanym zawodem i kwalifikacjami zawodowymi. Z drugiej strony znaczna grupa respondentów – 26,0% jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia tylko i wyłącznie w wyuczonym zawodzie. Co piąta badana osoba bezrobotna, która ukończyła 50 lat – 20,3% nie zamierza poszukiwać i podejmować zatrudnienia. Tytułem uzupełnienia 5,7% badanych podjęłoby pracę w zawodzie niezgodnym z wyuczonym, natomiast 12,2% ankietowanych jeszcze nie wie w jakim zawodzie zamierza podjąć zatrudnienie.

Rysunek 32. Potencjalna praca a wyuczony zawód osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).

Oczekiwane wynagrodzenie przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat

Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie netto, jakiego oczekują osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat zarejestrowane w PUP w Nysie to: 2 002 zł

Oczekiwane wynagrodzenie z uwzględnieniem cech społeczno demograficznych osób bezrobotnych:

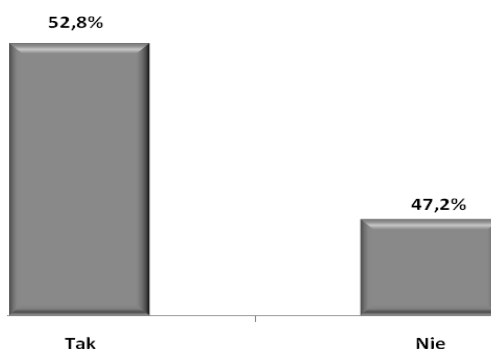
- ✓ Kobiety: 1 837 zł
- ✓ Mężczyźni: 2 096 zł
- ✓ Mieszkańcy miasta: 2 059 zł
- ✓ Mieszkańcy wsi: 1 942 zł
- ✓ do 50 do 54 lat: 2 051 zł
- ✓ od 55 do 60 lat: 2 013 zł
- ✓ 60 lat i więcej: 1 895 zł.

Aktywność osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w poszukiwaniu pracy w okresie ostatnich 30 dni

Aktywność w zakresie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie wykazywało jedynie 52,8% bezrobotnych osób, które ukończyły 50 lat. Bardzo duży odsetek respondentów – 47,2% nie podejmowało żadnych działań zmierzających do podjęcia zatrudnienia.

Rysunek 33. Aktywność osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni (N=123, w%).

Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat w okresie ostatnich 30 dni

Osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat poszukują zatrudnienia głównie poprzez osobiste wizyty, kontakty telefoniczne i wysyłanie dokumentów aplikacyjnych bezpośrednio do zakładów pracy oraz za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie. Wymienione dwie metody poszukiwania pracy wskazało odpowiednio 44,7% oraz 36,6% badanych. Jak wykazały wcześniejsze analizy znaczny odsetek osób bezrobotnych z powiatu nyskiego, które ukończyły 50 lat nie jest zainteresowanych podjęciem pracy. Znajduje to potwierdzenie także w strategiach poszukiwania zatrudnienia przez bezrobotnych. Według danych aż 43,1% badanych nie podejmowało żadnych działań związanych z poszukiwaniem pracy w okresie ostatnich 30 dni. Część respondentów – 11,4% poszukuje zatrudnienia poprzez zgłaszanie aplikacji na ogłoszenia o pracę, które dostępne są na portalach internetowych oferujących pracę. Co dziesiąta osoba bezrobotna poszukuje zatrudnienia wykorzystując kontakty oraz znajomości. Pozostałe metody poszukiwania zatrudnienia są wykorzystywane sporadycznie lub nie są wykorzystywane wcale przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat zarejestrowanych w PUP w Nysie. W odpowiedzi na pytanie dotyczące metod poszukiwania zatrudnienia każdy z badanych bezrobotnych mógł wymienić dowolną liczbę odpowiedzi, dlatego też łączna suma wszystkich odpowiedzi jest większa niż 100%.

Rysunek 34. Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).

Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Nysie

Poniżej przedstawiono rodzaj uzyskanego wsparcia, które osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat uzyskały z PUP w Nysie. Według danych największy odsetek badanych – 43,1% uzyskał zasiłek dla bezrobotnych. Co piąta badana osoba bezrobotna skorzystała z pośrednictwa pracy oferowanego przez PUP w Nysie – 20,3% oraz uczestniczyła w pracach interwencyjnych – 19,5%. W szkoleniach partycypowało – 14,6% badanych, natomiast w programie stażu uczestniczyło – 10,6% bezrobotnych. Z pozostałych form pomocy skorzystał niewielki odsetek bezrobotnych. Warto podkreślić, iż 22,2% bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat nie skorzystała z żadnej formy wsparcia z urzędu pracy. Każda badana osoba mogła wskazać dowolną liczbę propozycji przedłożonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, dlatego suma wszystkich odpowiedzi nie jest równa 100%. Po uzyskanym wsparciu 21,5% bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat podjęło zatrudnienie, w tym 42,9% od 2 tygodni do miesiąca po ukończeniu udziału w formie wsparcia, 35,7% do 2 tygodni, 14,3% od 2 do 6 miesięcy, 7,1% od miesiąca do 2 miesięcy od zakończenia danej formy wsparcia.

Tabela 12. Formy pomocy oferowane przez PUP w Nysie z których skorzystały osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).

Formy pomocy	Procent
Zasiłek dla bezrobotnych	43,1%
Nie skorzystałem(łam) z żadnych form pomocy	22,8%
Pośrednictwo pracy	20,3%
Prace interwencyjne	19,5%
Szkolenia	14,6%
Staż u pracodawcy	10,6%
Roboty publiczne	4,1%
Pomoc doradcy zawodowego	3,3%
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0,8%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	0,8%
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	0,8%

Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia

Badane osoby bezrobotne, które ukończyły 50 lat, chciałyby skorzystać przede wszystkim z trzech aktywnych form wsparcia oferowanych przez PUP w Nysie. Największy odsetek badanych – 30,9% chciałby uzyskać ofertę pracy za pośrednictwem urzędu pracy. Badane osoby chciałyby skorzystać także ze szkoleń i kursów – 25,2% oraz prac interwencyjnych – 24,4%. Część badanych – 16,3% chciałoby skorzystać z programu staży zawodowych. Uzyskaniem zasiłku dla bezrobotnych zainteresowanych jest 13,0% badanych. Niestety duży odsetek badanych – 28,5% nie chce skorzystać z żadnej ze wskazanych aktywnych form wsparcia. Poniżej przedstawiono wszystkie aktywne formy wsparcia, z których zmierzają skorzystać bezrobotni w wieku powyżej 50 lat zarejestrowani w PUP w Nysie. Każda z badanych osób bezrobotnych mogła wymienić dowolną liczbę programów, dlatego też suma odpowiedzi jest większa niż 100%.

Tabela 13. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia (N=123, w%).

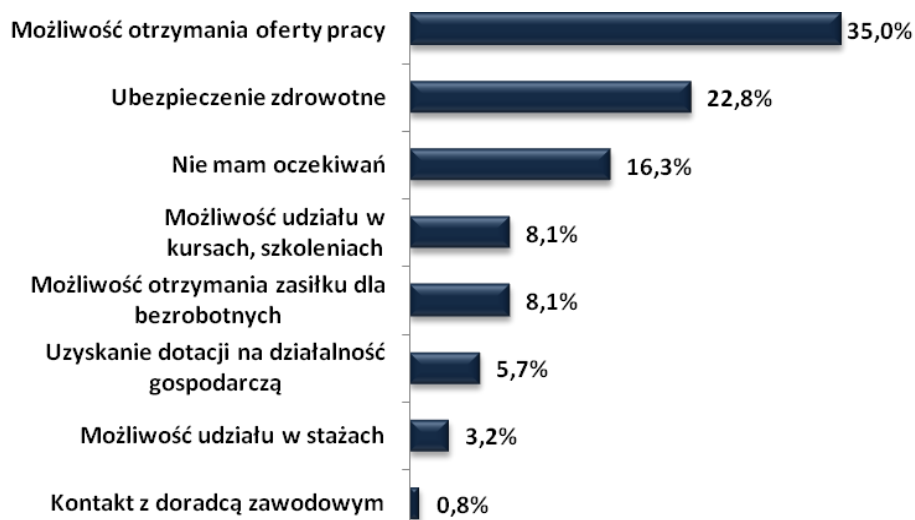
Aktywne formy wsparcia	Procent
Pośrednictwo pracy	30,9%
Nie chcę korzystać z żadnych form pomocy	28,5%
Szkolenia	25,2%
Prace interwencyjne	24,4%
Staż u pracodawcy	16,3%
Zasiłek dla bezrobotnych	13,0%
Roboty publiczne	8,1%
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	4,9%
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	3,3%
Pomoc doradcy zawodowego	2,4%
BON zatrudnieniowy	1,6%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	1,6%
Zatrudnienie w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1,6%
BON stażowy	0,8%

Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie

Najważniejsze oczekiwania osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat wobec PUP w Nysie to uzyskanie zatrudnienia – 35,0% oraz ubezpieczenie zdrowotne – 22,8%. Część osób bezrobotnych – 16,3% nie ma żadnych oczekiwań w stosunku do urzędu pracy (ze względu na wiek przedemerytalny lub stan zdrowia). Po 8,1% badanych oczekuje od PUP w Nysie,

skierowania na kursy lub szkolenia oraz uzyskania zasiłku dla osób bezrobotnych. Pozostałe, główne oczekiwania wobec PUP w Nysie uzyskały marginalny odsetek wskazań.

Rysunek 35. Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat wobec PUP w Nysie. (N=123 w%).

3. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI – CHARAKTERYSTYKA, W TYM JEJ UMIEJSCOWIENIE W POPULACJI ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH

Długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem niezwykle negatywnym. Wyklucza ludzi z aktywności zawodowej oraz społecznej, powoduje utratę motywacji do działania, a także powoduje, iż osoby pozostające przez długi czas bez możliwości pracy zarobkowej zaczyna cechować „wyczona bezradność”. Jest to niezwykle niebezpieczne zjawisko, powodujące utratę zdolności oceny sytuacji i brak umiejętności podejmowania jakichkolwiek działań na rzecz poprawy swojej sytuacji. Osobą bezrobotną długotrwale jest, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba bezrobotna pozostająca w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat. Osoby długotrwale bezrobotne, które pozostają bez pracy od kilku lat, znalazły się w bardzo niekorzystnej sytuacji, w ciągu ostatnich lat na rynku pracy zaszło bowiem wiele zmian, za którymi osoby te nie potrafiły nadążyć. Obecnie rynek pracy, ze względu na swe specyficzne właściwości, stwarza szczególnie trudną sytuację dla swoich uczestników. Wymaga zupełnie nowych zachowań, umiejętności w zakresie poszukiwania pracy, przygotowania się i przekwalifikowania, radzenia sobie z bezrobociem, utrzymania miejsca pracy.

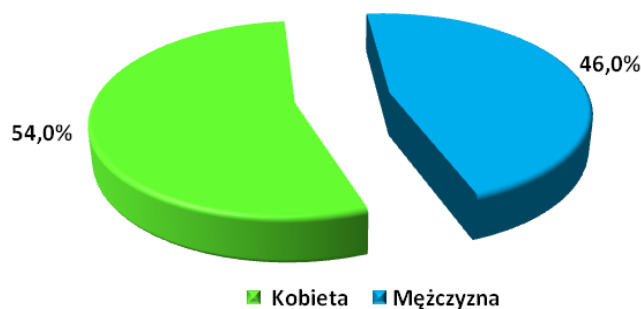
Długotrwałe bezrobocie to wynik m.in. przemian, jakie dokonały się w okresie transformacji, ale także braku odpowiedniego przygotowania pracowników do ewentualnej zmiany miejsca zatrudnienia. W sytuacji znalezienia się bez pracy osoby te nie potrafiły pogodzić się z myślą, iż posiadają niewystarczające umiejętności, kwalifikacje, że są nieatrakcyjne dla potencjalnych pracodawców. Powodowało to niechęć do podejmowania pracy poniżej kwalifikacji, za mniejsze wynagrodzenie. Tym samym wydłużał się czas pozostawania w rejestrach powiatowych urzędów pracy. Posiadane umiejętności ulegały dezaktualizacji. Długookresowe przebywanie bez pracy to także wynik braku chęci podejmowania jakiegokolwiek zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinięta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”. Odpowiedzialność za taką sytuację ponoszą także pracodawcy, którzy nie tworzą nowych legalnych miejsc pracy – m.in. ze względu na wysokie koszty utrzymania pracownika. Opłacanie pracownika najemnego bez konieczności płacenia za niego składek na ubezpieczenie społeczne jest dużo korzystniejsze z punktu widzenia pracodawcy. Osoby bezrobotne podejmując taki rodzaj „zatrudnienia” mają zabezpieczone podstawowe świadczenia ze strony urzędu pracy, w którym są zarejestrowane, oraz w którym zgłaszają zdolność i gotowość do podjęcia zaoferowanego im zatrudnienia. W rzeczywistości takiej gotowości nie wykazują i nie mają nawet zamiaru korzystać z oferowanego im przez publiczne służby zatrudnienia miejsca pracy. Długotrwale bezrobotnych

często cechuje niechęć do podjęcia jakiegokolwiek formy zatrudnienia. Według danych PUP w Nysie na koniec września 2015 roku zarejestrowanych było 2 840 osób długotrwale bezrobotnych. Stanowi to aż 51,9% wszystkich bezrobotnych mieszkańców powiatu. Wśród długotrwale bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego nieznacznie przeważają kobiety – 1 528 osób, co stanowi 53,8% wszystkich osób długotrwale bezrobotnych. Odsetek mężczyzn pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat wynosił 46,2% tj. 1 312 osób.

Charakterystyka badanej próby – długotrwale bezrobotni

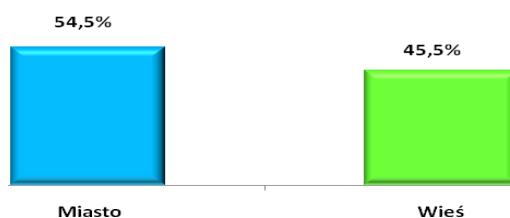
Zgodnie z reprezentatywnym doбором próby długotrwale bezrobotne kobiety stanowiły 54,0% ogólnej liczby badanych a mężczyźni 46,0%.

Rysunek 36. Płeć respondentów – osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).

W badaniu uczestniczyło – 22,4% respondentów w wieku od 55 do 59 lat, 19,8% w wieku od 50 do 54 lat, 16,6% w wieku powyżej 60 lat, 10,2% w wieku od 36 do 40 lat, 8,6% w wieku od 31 do 35 lat, 8,0% w wieku od 26 do 30 lat, 6,4% w wieku do 25 lat, 4,3% w wieku od 46 do 49 lat oraz 3,7% w wieku od 46 do 49 lat. Ponad połowa badanych osób długotrwale bezrobotnych - 54,5% to mieszkańcy miasta, natomiast 45,5% to osoby zamieszkałe na wsi.

Rysunek 37. Miejsce zamieszkania respondentów – osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).

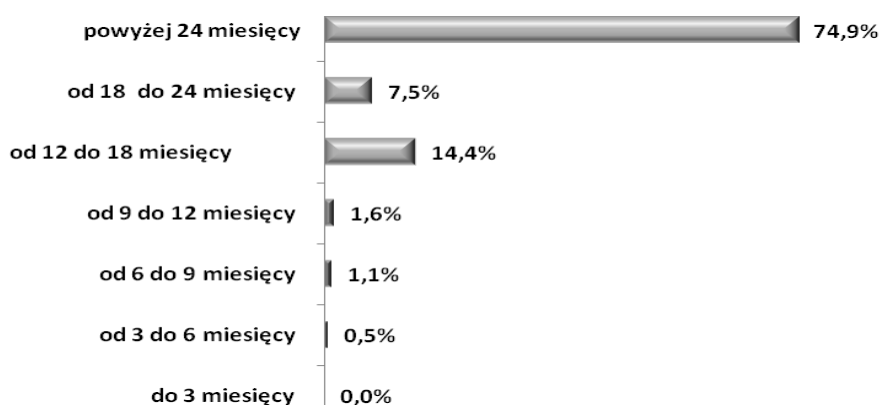

Wśród badanych osób długotrwale bezrobotnych, największy odsetek posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe – 39,0%, policealne i średnie zawodowe – 24,6% oraz gimnazjalne lub

poniżej – 20,9%. Co dziesiąta badana osoba długotrwale bezrobotna – 10,2% posiada wykształcenie wyższe, natomiast 5,3% średnie ogólnokształcące. Uwzględniając perspektywę okresu zarejestrowania w PUP w Nysie: 74,9% to osoby zarejestrowane w urzędzie pracy przez okres dłuższy niż 2 lata, 14,4% przez okres od 12 do 18 miesięcy, 7,5% od 18 do 24 miesięcy, natomiast 3,2% to osoby bezrobotne, które były zarejestrowane od 6 do 12 miesięcy w ewidencji PUP w Nysie.

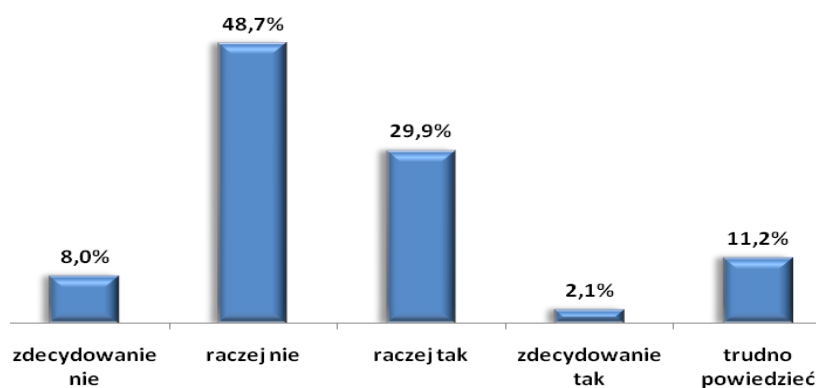
Rysunek 38. Czas pozostawania bez pracy przez respondentów – osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).

Kwalifikacje, kompetencje i umiejętności posiadane przez osoby długotrwale bezrobotne

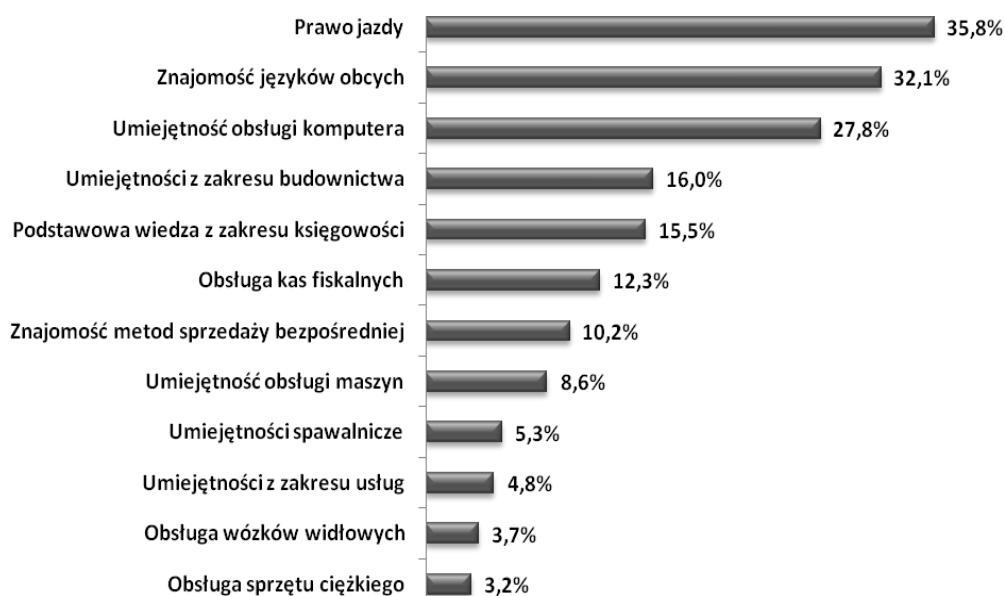
Osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w PUP w Nysie nisko oceniają swoje kwalifikacje zawodowe. Ponad połowa respondentów – 56,7% uznaje posiadany zawód za nieadekwatny do potrzeb i oczekiwań lokalnych pracodawców. Znacznie mniejszy odsetek badanych – łącznie 32,0% jest przekonanych o dostosowaniu zawodu do wymagań współczesnego rynku pracy. Część ankietowanych – 11,2% nie potrafi ocenić czy posiadany zawód jest oczekiwany przez pracodawców.

Rysunek 39. Ocena posiadanego zawodu przez długotrwale bezrobotnych w kontekście oczekiwań pracodawców (N=187, w%).

Badane osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w PUP w Nysie posiadają różnorodne kwalifikacje i umiejętności. Badane osoby najliczniej wskazały trzy kwalifikacje, umiejętności lub kompetencje: prawo jazdy – 35,8%, znajomość języków obcych – 32,1% oraz umiejętność obsługi komputera – 27,8%. Część osób długotrwale bezrobotnych – 16,0% posiada umiejętności z zakresu budownictwa, 15,5% wiedzę z zakresu księgowości, finansów oraz ekonomii, natomiast 12,3% umiejętność obsługi kas fiskalnych. Co dziesiąta osoba długotrwale bezrobotna zna metody sprzedaży bezpośredniej. Umiejętność obsługi maszyn oraz umiejętności spawalnicze posiada odpowiednio 8,6% oraz 5,3% badanych. Kolejne umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby długotrwale bezrobotne zaprezentowane zostały na poniższym wykresie. Każda z badanych osób bezrobotnych mogła wskazać dowolną liczbę odpowiedzi dlatego suma jest większa niż 100%.

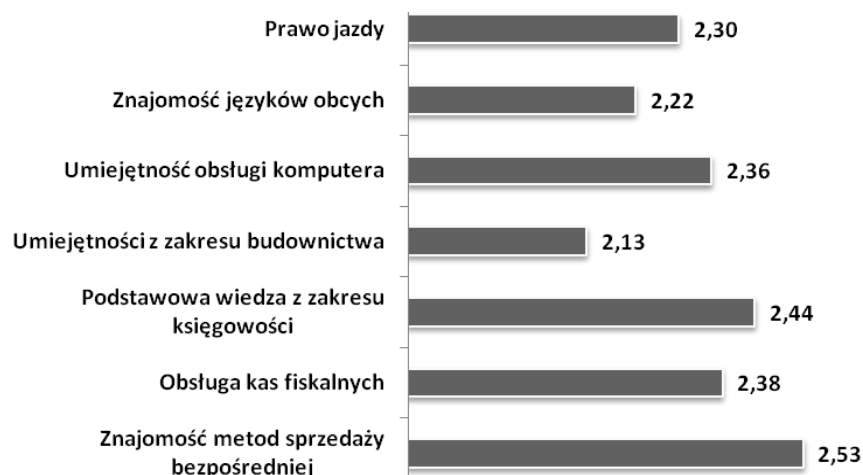
Rysunek 40. Umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby długotrwale bezrobotne (N=187, w%).

Umiejętności posiadane przez osoby długotrwale bezrobotne poddane zostały ocenie przydatności do wymagań i potrzeb pracodawców. Ocena przebiegała według czterostopniowej skali od zdecydowanie nie do zdecydowanie tak. Odpowiedziom przypisano wartości liczbowe od 1 do 4 i obliczono średnią ocenę. Analizie poddano 7 najliczniej wymienianych kwalifikacji. Zdaniem respondentów najbardziej przydatne kwalifikacje oczekiwane przez pracodawców to: znajomość metod sprzedaży bezpośredniej – średnia ocena 2,53, podstawowa wiedza z zakresu księgowości, ekonomii i finansów – 2,44 oraz umiejętność obsługi komputera - 2,36. Najniżej oceniono umiejętności z zakresu budownictwa – 2,13 oraz znajomość języków obcych – 2,22.

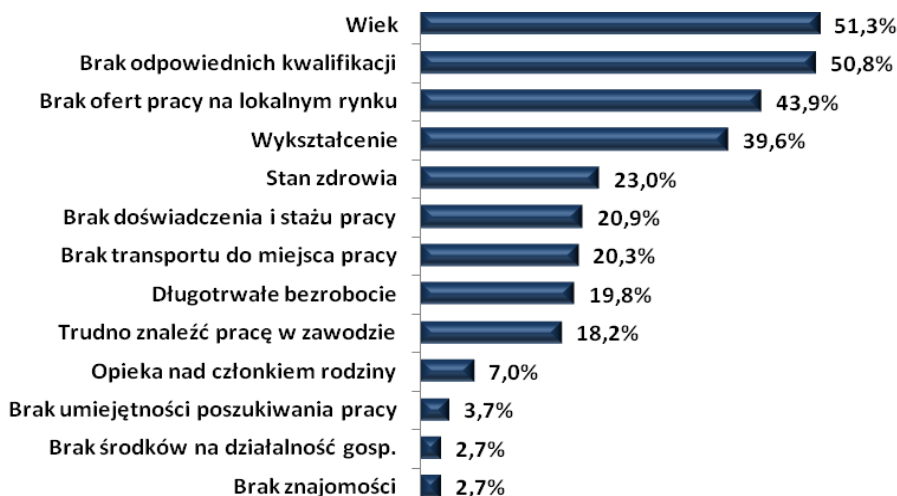
Rysunek 41. Ocena posiadanych kwalifikacji według skali od 1 do 4.

Bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby długotrwale bezrobotne

Pytanie dotyczące trudności i barier, jakie napotykać osoby długotrwale bezrobotne poszukujące zatrudnienia jest jednym z priorytetowych celów umożliwiających określenie przyszłych działań aktywizacyjnych wobec osób długotrwale bezrobotnych. W poniższym podpunkcie przedstawione zostały najważniejsze problemy uniemożliwiające efektywne poszukiwanie pracy. Każda z osób uczestniczących w badaniu mogła wskazać dowolną liczbę barier, utrudniających funkcjonowanie na rynku pracy i znalezienie pracy, stąd też suma odpowiedzi jest wyższa niż 100%. Największy odsetek badanych osób bezrobotnych uważa, że podstawową barierą, która utrudnia podjęcie pracy, jest wiek osób długotrwale bezrobotnych. Taką odpowiedź wskazało 51,3% respondentów. Kolejny niezwykle istotny problem wskazany przez ankietowanych to brak odpowiednich kwalifikacji – 50,8%. Wysokie znaczenie przyznane zostało także takim czynnikiem utrudniającym aktywizację zawodową jak: brak ofert na lokalnym rynku pracy w powiecie nyskim – 43,9% oraz wykształcenie – 39,6% wskazań. W dalszej kolejności osoby długotrwale bezrobotne wymieniały takie trudności związane z poszukiwaniem zatrudnienia jak: zły stan zdrowia – 23,0%, brak doświadczenia i stażu pracy – 20,9%, brak transportu do miejsca pracy – 20,3%, długotrwale bezrobocie – 19,8% oraz trudności w znalezieniu pracy w zawodzie – 18,2%. Inne trudności aktywizacyjne utrudniające podjęcie pracy przez osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w PUP w Nysie przedstawiono poniżej.

Rysunek 42. Najważniejsze bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby długotrwale bezrobotne (N=187, w%).

Podjęmowane zatrudnienie w okresie ostatnich 24 miesięcy przez osoby długotrwale bezrobotne

Zgodnie z przedstawionymi danymi blisko połowa osób długotrwale bezrobotnych – 49,7% w ostatnich dwóch latach nie podejmowało żadnej pracy. Co piąta osoba długotrwale bezrobotna – 19,3% pracowała na podstawie umowy o pracę. Część osób długotrwale bezrobotnych pracowało na podstawie umowy zlecenie – 13,9%, natomiast co dziesiąta ankietowana osoba podejmowała pracę nierejestrowaną – dorywczą. Na podstawie umowy o dzieło pracowało – 3,7% badanych, za granicą 2,7% a własną działalność prowadziło 2,1% badanych.

Rysunek 43. Rodzaje zatrudnienia podejmowane przez osoby długotrwale bezrobotne w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie (N=187, w%).

Uczestnictwo osób długotrwale bezrobotnych w kursach i szkoleniach

Okazuje się, że znaczny odsetek osób długotrwale bezrobotnych – 44,9% w okresie ostatnich 24 miesięcy brał udział w kursach i szkoleniach. Długotrwale bezrobotni uczestniczyli w takich kursach i szkoleniach jak: warsztaty aktywnego poszukiwania pracy – 44,0% wskazań, kurs komputerowy – 15,5%, obsługa kas fiskalnych – 13,1%, opiekun osób starszych – 8,3%, dekorator terenów zielonych – 3,6% oraz obsługa wózków widłowych także 3,6%. Po zakończonym szkoleniu 14,6% osób długotrwale bezrobotnych podjęło zatrudnienie, w tym 50,0% w okresie do miesiąca od zakońzonego szkolenia oraz 50,0% w okresie od miesiąca do 3 miesięcy od zakończenia udziału w szkoleniu bądź kursie. W okresie ostatnich 24 miesięcy ponad połowa osób długotrwale bezrobotnych – 55,1% nie uczestniczyła w żadnych kursach i szkoleniach. Ankietowani nie brali udziału w szkoleniach przede wszystkim ze względu na brak takiej oferty – brak propozycji uczestnictwa w takim szkoleniu / kursie. Taką przyczynę wymieniło 65,3% ankietowanych. Innym powodem nie korzystania z omawianego programu aktywizacyjnego był wiek lub zły stan zdrowia – 13,9% wskazań. Zdaniem 5,9% badanych szkolenia nie dają żadnej gwarancji zatrudnienia.

Zainteresowanie osób długotrwale bezrobotnych uczestnictwem w szkoleniach

Biorąc pod uwagę większe możliwości podjęcia zatrudnienia po odpowiedniej reorientacji zawodowej, stopień zainteresowania osób długotrwale bezrobotnych partycypacją w tym programie aktywizacyjnym jest niski. Większość osób długotrwale bezrobotnych – 59,9% nie jest zainteresowanych uczestnictwem w szkoleniach i kursach realizowanych przez PUP w Nysie. Osoby długotrwale bezrobotne nie są zainteresowane udziałem w kursach i szkoleniach ze względu na brak efektywności takiego rodzaju wsparcia – szkolenia nie gwarantują zatrudnienia – 44,6% wskazań. Inną przyczyną wskazaną przez 25,9% badanych jest zły stan zdrowia oraz wysoki wiek. Długotrwale bezrobotni nie chcą uczestniczyć w szkoleniach także z powodu oczekiwania na zatrudnienie 7,1% oraz ze względu na koniczność opieki nad członkiem rodziny 7,1%. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych zainteresowanych udziałem w kursach i szkoleniach wynosił 40,1%. Zdecydowana większość osób długotrwale bezrobotnych – 85,9% chciałoby brać udział w kursach i szkoleniach grupowych, natomiast 14,1% w szkoelniach indywidualnych.

Tabela 14. Rodzaje kursów, w których chcą uczestniczyć osoby długotrwale bezrobotne.

Rodzaj kursu	Ilość	Rodzaj kursu	Ilość
Księgowość	12	Grafika komputerowa	1
Obsługa wózka widłowego	11	Kadry i płace	1
Obsługa kas fiskalnych	10	Monitoring	1
Operator koparko-ładowarki	8	Pracownik gospodarczy	1
Językowy	7	Prawo jazdy kat. T/C-E	1
Komputerowy	6	Kosiarki spalinowe	1
Kosmetyczny	3	Pracownik biurowy	1
Fryzjerski	3	Spawanie	1
Florystyczny	2	Rachunkowość	1
Gastronomiczny	2	Zarządzanie firmą	1
kurs ochrony	2	Tynkarskie	1
Psychologiczny	1	Opiekun osób starszych	1
Operator spycharki	1	na wózek widłowy	1
Barista	1	Pilarz	1
Krawiecki	1	Techniki masażu	1
Opieka nad dziećmi do lat 3	1	PR	1

Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób długotrwale bezrobotnych

Osoby długotrwale bezrobotne poszukują zatrudnienia przede wszystkim w miejscowości zamieszkania – 56,1% oraz w obrębie powiatu nyskiego – 17,1%. Część osób długotrwale bezrobotnych 13,4% w ogóle nie chce pracować. Zaledwie 13,4% długotrwale bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego jest zainteresowanych podjęciem pracy poza obszarem powiatowego rynku pracy, w tym 8,0% bezrobotnych osób rozważa podjęcia zatrudnienia na terenie całego województwa opolskiego, 2,7% za granicą oraz 2,7% na terenie całego kraju.

Rysunek 44. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).

Większość osób długotrwale bezrobotnych nie jest zainteresowanych podjęciem pracy poza obrębem powiatu nyskiego i nie jest w stanie przekonać tych osób do poszukiwania pracy

wymagającej dojazdów lub zmiany miejsca zamieszkania. Taką opinię wyraziło 58,5% badanych. Co trzecia osoba długotrwale bezrobotna byłaby skłonna do poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania pod warunkiem uzyskania gwarancji zatrudnienia. Innym czynnikiem, który skłoniłby osoby długotrwale bezrobotne do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania był rodzaj umowy – 17,5% wskazań oraz wysokość wynagrodzenia – 16,4%. Pozostałe czynniki determinujące zmianę miejsca zamieszkania przedstawiono na poniższym wykresie. Na wykresie przedstawiono wszystkie odpowiedzi wskazane przez badanych dlatego suma wskazań jest większa niż 100%.

Rysunek 45. Co skłoniłoby Pana/ią do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania? (N=187, w%).

Potencjalna praca a wyuczony zawód osób długotrwale bezrobotnych

Zdecydowanie ponad połowa osób długotrwale bezrobotnych - łącznie 60,4% zgodziłoby się przyjąć pracę niezgodną z wyuczonym zawodem lub też jakąkolwiek pracę, niezależnie od jej zgodności z posiadanym zawodem, kwalifikacjami zawodowymi. Co piąta osoba długotrwale bezrobotna – 20,3% jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia tylko i wyłącznie w wyuczonym zawodzie. Część badanych osób – 13,9% nie zamierza poszukiwać i podejmować zatrudnienia, natomiast 5,4% jeszcze nie wie jakiej pracy będzie poszukiwać.

Rysunek 46. Potencjalna praca a wyuczony zawód (N=187, w%).

Oczekiwane wynagrodzenie przez osoby długotrwale bezrobotne

Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie netto, jakiego oczekują osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w PUP w Nysie to: 1 899 zł

Oczekiwane wynagrodzenie z uwzględnieniem cech społeczno demograficznych osób bezrobotnych:

- ✓ Kobiety: 1 758 zł
- ✓ Mężczyźni: 2 093 zł
- ✓ Mieszkańcy miasta: 1 969 zł
- ✓ Mieszkańcy wsi: 1 821 zł.

Aktywność osób długotrwale bezrobotnych w poszukiwaniu pracy w okresie ostatnich 30 dni

Ponad połowa osób długotrwale bezrobotnych – 58,8% wykazywała w okresie 30 dni poprzedzających badanie, aktywność w zakresie poszukiwania zatrudnienia. Duży odsetek badanych – 41,2% nie podejmował jakichkolwiek działań związanych z poszukiwaniem pracy.

Rysunek 47. Aktywność osób długotrwale bezrobotnych w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni (N=187, w%).

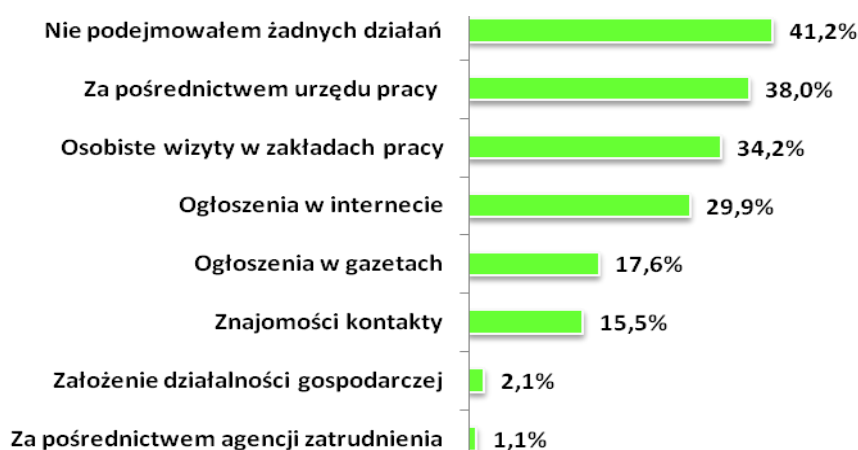
Metody poszukiwania pracy przez osoby długotrwale bezrobotne w okresie ostatnich 30 dni

Poniżej przedstawione zostały metody i strategie poszukiwania pracy stosowane przez osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w PUP w Nysie. Według danych największy odsetek badanych – 41,2% w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie nie podejmował żadnych działań w celu poszukiwania pracy. Spośród stosowanych metod poszukiwania pracy bezrobotni najczęściej poszukują zatrudnienia za pomocą Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie. Taką metodę wskazało 38,0%. Równie popularnym sposobem poszukiwania pracy są osobiste wizyty, kontakty telefoniczne i wysyłanie dokumentów aplikacyjnych bezpośrednio do

zakładów pracy – 34,2% wskazań. Część osób bezrobotnych – 29,9% w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie próbowało znaleźć zatrudnienie poprzez aplikowanie o pracę w odpowiedzi na ogłoszenia o pracę zamieszczane w portalach internetowych. Pozostałe metody poszukiwania zatrudnienia przedstawiono na poniższym wykresie. W odpowiedzi na pytanie o metody poszukiwania pracy każdy z badanych bezrobotnych mógł wymienić dowolne sposoby, dlatego też łączna suma wszystkich odpowiedzi nie jest równa 100%.

Rysunek 48. Metody poszukiwania pracy przez osoby długotrwale bezrobotne (N=187, w%).

Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Nysie

Osoby długotrwale bezrobotne często korzystały z szerokiego spectrum różnorodnych programów aktywizujących oferowanych przez PUP w Nysie. Blisko połowa badanych osób długotrwale bezrobotnych – 48,7% skorzystała z pośrednictwa pracy oferowanego przez PUP w Nysie. Co czwarta osoba bezrobotna uzyskała skierowanie na szkolenie 25,7%. Zasiłek dla osób bezrobotnych uzyskało 23,0%, natomiast skierowanie na staż otrzymało 22,5% badanych. Blisko co piąta osoba długotrwale bezrobotna – 18,2% uczestniczyła w pracach interwencyjnych. Z pomocy doradcy zawodowego skorzystało 16,6% respondentów. Część osób długotrwale bezrobotnych – 13,4% nie skorzystało z żadnej formy wsparcia z urzędu pracy. Pozostałe formy pomocy oferowane przez PUP w Nysie, z których skorzystały długotrwale bezrobotne osoby przedstawiono w poniższej tabeli. Po zakończeniu udziału w poszczególnych programach aktywizacyjnych 15,5% badanych podjęło zatrudnienie, w tym 66,7% w okresie do 14 dni po zakończeniu udziału w danym programie, natomiast 33,3% w okresie od 2 tygodni do miesiąca.

Tabela 15. Formy pomocy oferowane przez PUP w Nysie z których skorzystały osoby długotrwale bezrobotne.

Formy pomocy	Procent
Pośrednictwo pracy	48,7%
Szkolenia	25,7%
Zasiłek dla bezrobotnych	23,0%
Staż u pracodawcy	22,5%
Prace interwencyjne	18,2%
Pomoc doradcy zawodowego	16,6%
Nie skorzystałem/skorzystałam z żadnych form pomocy	13,4%
Roboty publiczne	7,5%
BON stażowy	3,2%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	1,1%
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	0,5%

Zainteresowanie osób długotrwale bezrobotnych udziałem w aktywnych formach wsparcia

Osoby długotrwale bezrobotne zarejestrowane w PUP w Nysie chcą uczestniczyć w licznych aktywnych formach wsparcia realizowanych przez urząd pracy. Ponad połowa ankietowanych – 50,8% chce skorzystać z pośrednictwa pracy oferowanego przez PUP w Nysie. Znaczny odsetek badanych zainteresowanych jest udziałem w stażach realizowanych u pracodawcy oraz pracami interwencyjnymi odpowiednio 36,4% oraz 34,8%. Co trzeci długotrwale bezrobotny chce wziąć udział w szkoleniach. Odsetek osób, które nie są zainteresowane żadnymi aktywnymi formami wsparcia oferowanymi przez urząd pracy wynosił aż 23,5%. Co dziesiąta osoba bezrobotna – 10,2% zainteresowana jest robotami publicznymi. Wszystkie aktywne formy wsparcia, które cieszyły się jakimkolwiek zainteresowaniem badanych przedstawiono w poniższej tabeli. Suma odpowiedzi przedstawiona tabeli jest w większa niż 100%, ponieważ każdy z badanych mógł wymienić więcej niż jedną odpowiedź.

Tabela 16. Zainteresowanie osób długotrwale bezrobotnych udziałem w aktywnych formach wsparcia (N=187, w%).

Aktywne formy wsparcia	Procent
Pośrednictwo pracy	50,8%
Staż u pracodawcy	36,4%
Prace interwencyjne	34,8%
Szkolenia	32,1%
Nie chcę korzystać z żadnych form pomocy	23,5%
Roboty publiczne	10,2%
Pomoc doradcy zawodowego	6,4%
Zasiłek dla bezrobotnych	4,8%
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	3,2%
BON stażowy	2,7%
Zatrudnienie w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1,6%
BON zatrudnieniowy	1,1%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	1,1%

Główne oczekiwania osób długotrwale bezrobotnych wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie

Najważniejsze oczekiwanie osób długotrwale bezrobotnych wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie to przede wszystkim uzyskanie oferty pracy za pośrednictwem urzędu pracy. Taką odpowiedź wskazało 59,4% badanych. Ubezpieczenia zdrowotnego oczekuje – 17,6% respondentów. Blisko co dziesiąta osoba długotrwale bezrobotna – 9,6% niczego nie oczekuje od urzędu pracy. Kolejne oczekiwania wobec PUP w Nysie wskazał dużo mniejszy odsetek ankietowanych.

Rysunek 49. Główne oczekiwania osób długotrwale bezrobotnych wobec PUP w Nysie (N=187 w%).

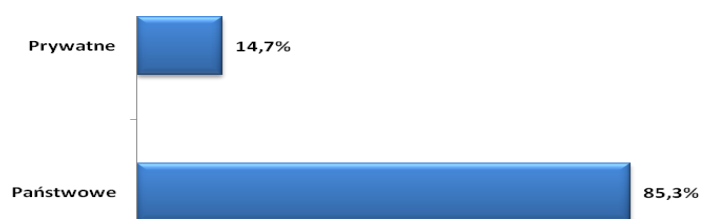
4. WYNIKI BADAŃ REALIZOWANYCH WŚRÓD PRACODAWCÓW Z TERENU POWIATU NYSKIEGO

Ostatnia część raportu prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród lokalnych pracodawców. Badanie dotyczyło popytu na pracę oraz zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na lokalnym rynku pracy, kondycji lokalnej przedsiębiorczości oraz możliwości aktywizacji osób bezrobotnych za pośrednictwem lokalnych pracodawców. Do ważniejszych celów badania przedsiębiorców należało także zbadanie planów zatrudnieniowych pracodawców w kolejnych latach, określenie charakterystyki wymagań pracodawców wobec przyszłych pracowników oraz zbadanie zainteresowania formami współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie. Badania przeprowadzono wśród N=150 dobranych pracodawców prowadzących działalność w powiecie nyskim.

Charakterystyka badanej próby

W badaniach zrealizowanych przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS wzięło udział 150 podmiotów gospodarczych, które funkcjonują na obszarze lokalnego rynku pracy w powiecie nyskim. Zdecydowana większość badanych pracodawców skupiona jest w sektorze prywatnym – 85,3%, natomiast 14,7% to przedsiębiorstwa państwowe.

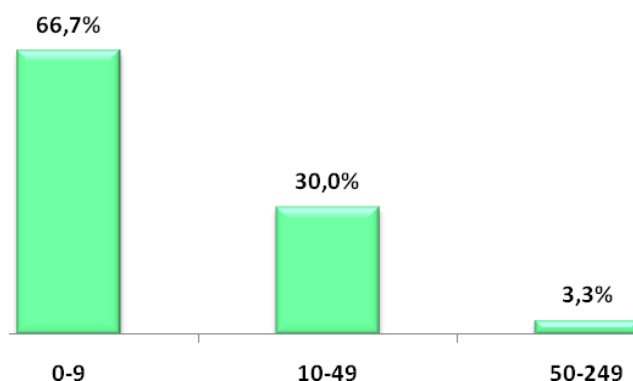
Rysunek 50. Profil badanych przedsiębiorstw - struktura własności badanych podmiotów gospodarczych (N=150, w%).

Największy odsetek - ponad połowa przedsiębiorstw uczestniczących w badaniu 72,7% to podmioty gospodarcze zlokalizowane w miastach powiatu nyskiego, co stanowi odzwierciedlenie struktury populacji generalnej, natomiast – 27,3% przedsiębiorstw ma swoją siedzibę na terenie gmin wiejskich powiatu nyskiego. Zdecydowanie ponad połowa badanych podmiotów, które uczestniczyły w projekcie badawczym to przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników 66,7% wszystkich przedsiębiorstw. Pracodawcy zatrudniający od 10 do 49 pracowników stanowili 30,0% ogółu badanych. Przedsiębiorstwa, które zatrudniają od 50 do 249 pracowników reprezentowało 3,3% wszystkich pracodawców uczestniczących w badaniu.

Rysunek 51. Profil badanych przedsiębiorstw - wielkość zatrudnienia w badanych podmiotach gospodarczych (N=150, w%).

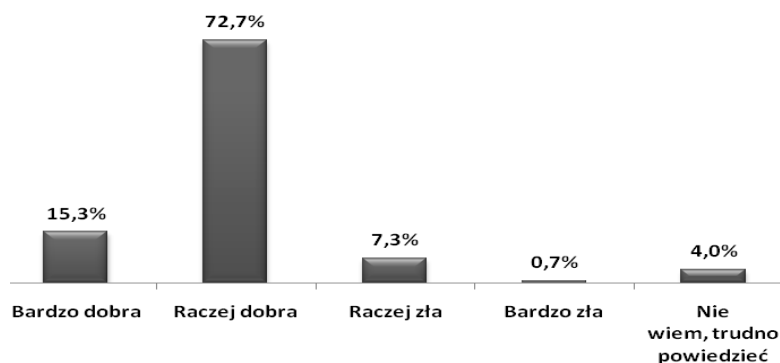

Rozkład przedsiębiorstw z punktu widzenia sektora działalności świadczonego przez badane podmioty prezentuje się następująco. Zdecydowanie największy odsetek przedsiębiorstw prowadzi działalność w branży: pozostałe usługi (do których zaliczono przedsiębiorstwa z sekcji działalności PKD: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) – 49,3% badanych firm. Przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja stanowiły – 23,3% ogółu badanych podmiotów. W branży przemysł i budownictwo funkcjonuje – 12,7% badanych firm. Przedsiębiorstwa, których profil działalności ma cechy działalności: rolniczej, leśniczej, łowieckiej lub rybackiej to 12,0% wszystkich przedsiębiorstw. Najmniejszy odsetek generowały podmioty gospodarcze z branży działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości – 2,7%.

Kondycja ekonomiczna przedsiębiorstw w powiecie nyskim

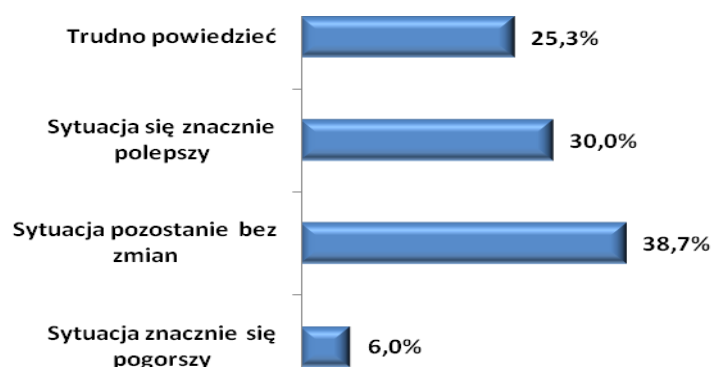
Według danych pozyskanych w trakcie badania wynika, iż kondycja ekonomiczna zdecydowanej większości badanych podmiotów gospodarczych w powiecie nyskim jest raczej dobra (72,7%). Łącznie aż 88,0% badanych dobrze lub bardzo dobrze ocenia kondycję przedsiębiorstwa biorącego udział w badaniu.

Rysunek 52. Kondycja badanych przedsiębiorstw (N=150, w%).

Przedsiębiorstwa uczestniczące w badaniu to przede wszystkim firmy działające lokalnie w skali powiatu nyskiego - łącznie 47,3% podmiotów, w tym 21,3% to przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność na terenie powiatu nyskiego, natomiast 26,0% na terenie gminy w obrębie powiatu nyskiego. Znaczny odsetek przedsiębiorstw - 28,0% świadczy swoje usługi na obszarze całego kraju. Część podmiotów - 12,7% to firmy działające w skali międzynarodowej, natomiast 12,0% na terenie województwa opolskiego. Największy odsetek badanych respondentów - 38,7% niezależnie od zasięgu działalności uważa, że sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstwa w 2016 roku pozostanie bez zmian. Warto zauważyć, że aż pięciokrotnie większy odsetek pracodawców jest przekonanych, że w kolejnych kilkunastu miesiącach sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstwa ulegnie poprawie, niż się pogorszy. Według pozyskanych danych 30,0% badanych uważa, że sytuacja firmy jest relatywnie dobra i stabilna, gwarantująca w perspektywie kolejnych 12 miesięcy dalszy jej rozwój. Jedynie 6,0% badanych respondentów sceptycznie ocenia możliwość rozwoju przedsiębiorstwa w następnych 12 miesiącach. Do najważniejszych czynników determinujących pogorszenie sytuacji ekonomicznej w 2016 roku badani zaliczyli: brak lub spadek popytu na produkty i usługi, zmniejszenie dotacji z UE, susza, powstanie konkurencyjnych firm/przedsiębiorstw, oraz sezonowość działalności gospodarczej.

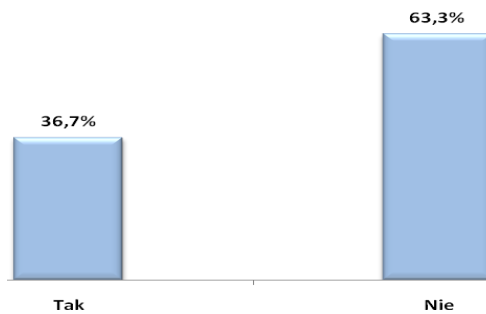
Rysunek 53. Ocena sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa w 2016 rok (N=150, w%).

Ponad połowa badanych podmiotów w powiecie nyskim – 63,3% nie planuje w przyszłym roku żadnych inwestycji w firmie. Takie plany ma 36,7% pracodawców. Pracodawcy, którzy planują dokonać w przyszłym roku inwestycji w przedsiębiorstwie zamierzają inwestować przede wszystkim w zakup urządzeń/sprzętu/maszyn – 58,2%, modernizować obiekt/obiekty – 32,7%, modernizować urządzenia/sprzęt/maszyny – 16,4% oraz dokonać inwestycji budowlanych – 12,7%.

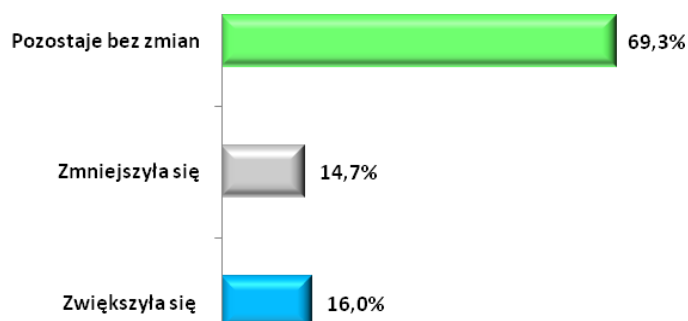
Rysunek 54. Planowane inwestycje w 2016 roku (N=150, w%).

Struktura zrealizowanego popytu na pracę w okresie ostatnich 12 miesięcy w powiecie nyskim

Jednym z nadrzędnych celów badawczych było określenie obecnej sytuacji kadrowej lokalnych pracodawców oraz poznanie przepływu zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach. Pierwsze z zagadnień dotyczyło struktury zrealizowanego popytu na pracę w 2014 i 2015 roku. Dane pozyskane w trakcie badania świadczą o względnie stabilnej polityce kadrowej prowadzonej przez podmioty gospodarcze w powiecie nyskim. Liczba pracowników w badanym okresie pozostawała taka sama w większości podmiotów gospodarczych. W przypadku 16,0% przedsiębiorstw odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu do 2014 roku. Zmniejszenie zatrudnienia, w porównaniu do 2014 roku wystąpiło w przypadku 14,7% badanych firm. Takie dane oznaczają, że nieznacznie większy odsetek pracodawców zwiększył zatrudnienie w okresie ostatnich 12 miesięcy. Warto jednak podkreślić, że zdecydowana większość pracodawców – 69,3% utrzymywała zatrudnienie na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym. Wyniki badania oznaczają stabilną sytuację kadrową na lokalnym rynku pracy, brak jest dynamicznych zmian dodatkowo odnotowano dodatnie saldo zatrudnieniowe na poziomie 2,7%.

Rysunek 55. Fluktuacja zatrudnienia - obecna sytuacja kadrowa w porównaniu do roku ubiegłego (N=150, w %).

Dane pozyskane w trakcie badania wskazują, że przedsiębiorstwa zlokalizowane w powiecie nyskim 2015 roku wykazywały przeciętną zdolność do zatrudnienia. Według pozyskanych informacji 24 przedsiębiorstwa tj. 16,0% zwiększyło zatrudnienie w okresie ostatniego roku. Zatrudnienie w badanych podmiotach zwiększyło się o 49 pracowników. Średnia liczba nowo przyjętych pracowników przypadająca na jedno przedsiębiorstwo, które zatrudniło w okresie 12 miesięcy pracowników wyniosła 2,04. W analizowanym okresie przyjmowani byli pracownicy na różne stanowiska pracy. Wśród badanych podmiotów największy popyt dotyczył pracowników w zawodzie – kierowca. Lokalni pracodawcy najczęściej zatrudniali także pracowników w takich zawodach lub stanowiskach jak: sprzedawca, stolarz, magazynier oraz nauczyciel.

Tabela 17. Najczęściej przyjmowani do pracy w 2014 i 2015 roku według zawodu / stanowiska.

Zawód / stanowisko	Ilość	Zawód / stanowisko	Ilość
Kierowca	9	Murarz	1
Sprzedawca	6	Obsługa myjni	1
Stolarz	6	Operator maszyny	1
Magazynier	5	Opiekun ekspozycji	1
Nauczyciel	5	Piekarz	1
Kelner	3	Pielęgniarka	1
Kucharz	3	Płytkarz	1
Mechanik samochodowy	3	Pracownik recepcji	1
Pracownik ubojni	3	Pracownik fizyczny	1
Elektryk	2	Pracownik wypożyczalni	1
Księgowa	2	Pracownik biurowy	1
Nauczyciel niemieckiego	2	Pracownik handlowy	1
Traktorzysta	2	Pracownik obsługi suszarni	1
Ślusarz	1	Pracownik ogólnobudowlany	1
Asystent muzealny	1	Produkcja okien	1
Fotograf	1	Programista, grafik	1
Grafik komputerowy	1	Ratownik medyczny	1

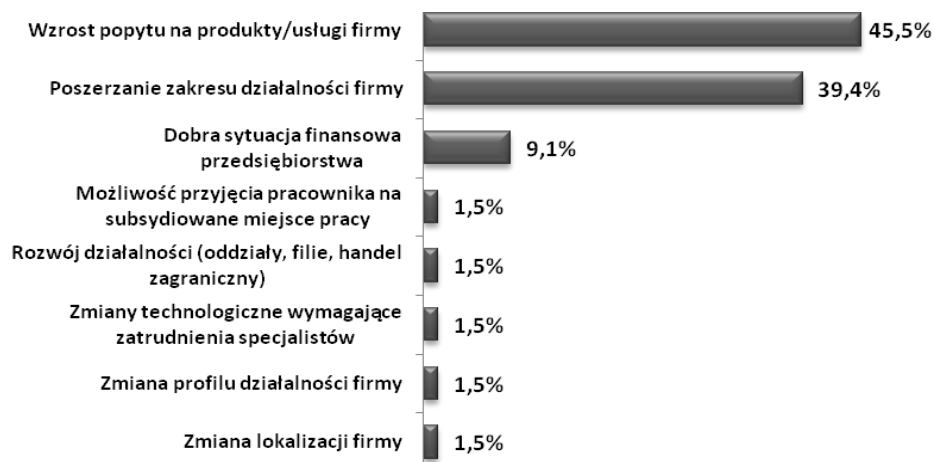

Zawód / stanowisko	Ilość	Zawód / stanowisko	Ilość
Instruktor nauki jazdy	1	Salowa	1
Inżynier nadzoru	1	Sekretarz szkoły	1
Krawiec	1	Serwisant	1
Laborant	1	Szwaczka	1
Logistyk	1	Tapicer	1
Malarz	1	Tynkarz	1
Masaż	1	Referent	1
Monter	1		

Powody przyjęć pracowników

Pełne przedstawienie sytuacji kadrowej i fluktuacji zatrudnienia na rynku pracy w powiecie nyskim powinno także uwzględniać wskazanie powodów, którymi kierowali się pracodawcy przyjmujący nowych pracowników. Poniżej przedstawione zostały najważniejsze powody przyjęć pracowników w latach 2014 i 2015 w przedsiębiorstwach powiatu nyskiego. Najważniejsze powody przyjęć pracowników to: wzrost popytu na produkty i usługi – 45,5% oraz poszerzenie zakresu działalności firmy – 39,4%. Innym ważnym czynnikiem determinującym popyt na pracę wśród lokalnych pracodawców była także dobra sytuacja finansowa przedsiębiorstwa – 9,1%. Suma odpowiedzi jest większa niż 100% ponieważ każdy z badanych mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Rysunek 56. Powody przyjęć pracowników w 2014 i 2015 roku (N=66, w %).

Oczekiwane kwalifikacje i kompetencje

Kwalifikacje i kompetencje, które posiadają potencjalni kandydaci do pracy w znacznym stopniu wpływają na ich skuteczność na rynku pracy, zwiększając lub zmniejszając szanse na zatrudnienie. Zakres możliwości na rynku pracy wyznaczany i ograniczany jest przede wszystkim przez umiejętności i kwalifikacje osób poszukujących pracy.

Z przedstawionych wyżej powodów wynika, iż określenie oczekiwań pracodawców w odniesieniu do kandydatów do pracy jest niezwykle istotne. Pracodawcy spośród poszukiwanych kwalifikacji praktycznych najliczniej wskazywali: znajomość obsługi komputera – 40,0% oraz posiadanie prawa jazdy – 39,3% wskazań. Specjalnych uprawnień do kierowania pojazdem oczekuje – 16,7% pracodawców, znajomości sprzedaży bezpośredniej – 13,3%, natomiast obsługi kas fiskalnych – 12,7%. Ponadto pracodawcy oczekują od kandydatów do pracy takich kompetencji i kwalifikacji jak: umiejętności z zakresu budownictwa – 7,3%, umiejętności obsługi urządzeń biurowych – 6,7%, obsługi wózków widłowych – 6,0% oraz znajomości języków obcych – także 6,0% wskazań. Pozostałe kwalifikacje oczekiwane na lokalnym rynku pracy przedstawiono na poniższym wykresie. Suma wskazanych i oczekiwanych kompetencji nie jest równa 100%, ponieważ każda z badanych osób mogła wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Rysunek 57. Umiejętności i kwalifikacje oczekiwane przez pracodawców (N=150, w %).

Poza określonymi kwalifikacjami i umiejętnościami lokalni pracodawcy decydują się na wybór danego kandydata do pracy uwzględniając także jego predyspozycje osobowościowe. Badani respondenci oczekują od osób ubiegających się o stanowisko w firmie przede wszystkim trzech istotnych predyspozycji: zaangażowania, kreatywność i inicjatywy – 50,7% wskazań, samodzielności także 50,7% odpowiedzi oraz szybkości wdrażania się w nowe obowiązki – 48,0%. Pracodawcy poszukują do pracy kandydatów, którzy są komunikatywni – 40,0%, posiadają umiejętność dopasowania do rodzaju wykonywanej pracy – 36,7%, są dyspozycyjni – 32,0% oraz mają umiejętność pracy w grupie – 25,3%. Lokalni pracodawcy oczekują także od kandydatów dobrej organizacji pracy – 18,0%. Pozostałe umiejętności i predyspozycje

oczekiwane na lokalnym rynku pracy zostały zaprezentowane na poniższym wykresie. Suma wskazań nie jest równa 100%, ponieważ w odpowiedzi na to pytanie każdy z badanych mógł udzielić większej liczby wskazań.

Rysunek 58. Jakich umiejętności, predyspozycji oczekuje się od kandydatów do pracy w Państwa firmie (N=150, w %).

Zwolnienia pracowników w okresie ostatnich 12 miesięcy w powiecie nyskim

W celu pełnego zobrazowania informacji o fluktuacji zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu nyskiego w 2014 i 2015 roku, przedstawiono informację o przeprowadzonych zwolnieniach w badanych podmiotach. Według danych w okresie ostatniego roku liczba pracowników zmniejszyła się w przypadku 14,7% badanych przedsiębiorstw. Łącznie w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie liczba pracowników zmniejszyła się o 38 pracowników. Średnia liczba zwolnionych pracowników w przeliczeniu na jedno przedsiębiorstwo, które zmniejszyło zatrudnienie wyniosła (1,72). Uwzględniając zawód lub specjalność zwalnianych pracowników, wynika iż w 2014 i 2015 roku najczęściej zwalniano pracowników w takich zawodach lub stanowiskach jak: kierowca, nauczyciel, sprzedawca oraz magazynier. Poniżej przedstawiono tabelę prezentującą stanowiska pracy/ zawody z uwzględnieniem liczby zwolnionych pracowników w okresie ostatnich 12 miesięcy.

Tabela 18. Najczęściej zwalniani pracownicy w 2014 i 2015 roku według zawodu / stanowiska.

Zawód / stanowisko	Ilość	Zawód / stanowisko	Ilość
Kierowca	8	Masaż	1
Nauczyciel	7	Mechanik	1
Sprzedawca	6	Murarz	1
Magazynier	5	Operator ładowarki	1
Pracownik biurowy	3	Piekarz	1
Traktorzysta	3	Pielęgniarka	1
Monter konstrukcji	2	Pomoc geodezyjna	1
Pomoc nauczyciela	2	Pracownik budowlany	1
Pracownik fizyczny	2	Pracownik handlowy	1
Stolarz	2	Pracownik recepcji	1
Architekt	1	Pracownik ubojni	1
Elektryk	1	Ratownik	1
Grafik	1	Referent	1
Higienista	1	Salowa	1
Kelner	1	Sekretarka	1
Kierownik	1	Serwisant	1
Kosmetolog	1	Specjalista ds. logistyki	1
Księgowa	1	Szwaczka	1
Kucharz	1	Ślusarz	1

W celu uzupełnienia informacji dotyczących zwolnień w badanych przedsiębiorstwach w powiecie nyskim w 2014 i 2015 roku szczegółowej analizie poddane zostały motywacje pracodawców dotyczące podjęcia decyzji o zwolnieniu pracowników. Firmy, które w analizowanym okresie zwalniały pracowników robiły to najczęściej z powodu odejścia na życzenie pracownika – 53,7% wskazań. Takie powody oznaczają, iż część pracowników cechujących się wysokimi kwalifikacjami oraz doświadczeniem zawodowym jest aktywna i mobilna w zakresie poszukiwania lepszych warunków płacowych. Przejście pracownika na emeryturę lub rentę była powodem ustania stosunku pracy w 29,6% przypadków. Przedstawione dane oznaczają, że powody determinujące zwolnienia pracowników w powiecie nyskim w większym stopniu związane są z pracownikiem niż z sytuacją mikro lub makroekonomiczną przedsiębiorstwa. Kolejne dwa powody zwolnień, to: spadek popytu na produkty / usługi firmy – 18,5% oraz zmniejszenie zakresu działalności firmy – 9,3%.

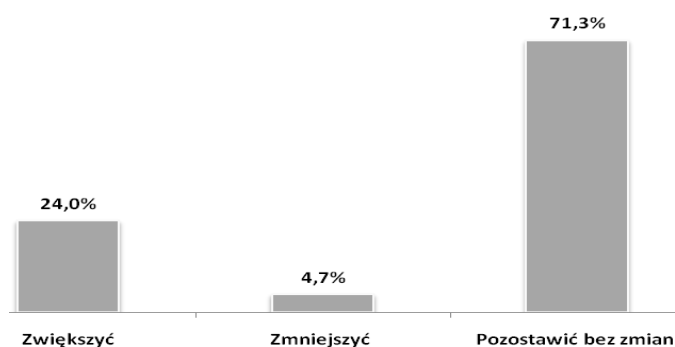
Rysunek 59. Przyczyny zwolnień pracowników (N=54, w %).

Planowane zatrudnienie w przedsiębiorstwach powiatu nyskiego w kolejnych 12 miesiącach.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące strategii kadrowej, które podejmować będą badane podmioty w kolejnym roku. Okazuje się, że zdecydowana większość pracodawców – 71,3% planuje utrzymać taki sam poziom zatrudnienia w kolejnych 12 miesiącach. Odsetek pracodawców, którzy planują zwiększyć liczbę pracowników wynosił 24,0%. Zaledwie 4,7% spośród badanych podmiotów zamierza zredukować liczbę pracowników w kolejnym roku. Prognozowane saldo zatrudnienia będzie dodatnie i wyniesie w przyszłym roku aż 19,3%. Według danych kolejne miesiące mogą charakteryzować się wzrostem obecnego stanu zatrudnienia w podmiotach powiatu nyskiego. W kolejnych miesiącach prognozuje się lepszą sytuację kadrową. Takie wyniki napawają optymizmem w kontekście łagodzenia skutków bezrobocia i pełniejszej aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Nysie. W przyszłym roku 35 pracodawców planuje zatrudnić 66 pracowników. Redukcję zatrudnienia planuje 7 pracodawców. W tych przedsiębiorstwach liczba pracowników zmniejszy się o 19 osób.

Rysunek 60. Fluktuacja zatrudnienia - planowane decyzje kadrowe w 2016 roku (N=150, w%).

Jednym z kluczowych problemów badawczych związanych z realizacją projektu było wskazanie potrzeb zatrudnieniowych pracodawców poprzez ustalenie zapotrzebowania na określone stanowiska pracy oraz sporządzenie listy zawodów i specjalności na rynku pracy na jakie istnieje zapotrzebowanie, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnego rynku pracy. We wcześniejszych analizach opisano zrealizowany popyt na pracę i określone stanowiska pracy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badania. W celu zdefiniowania przyszłych potrzeb kadrowych generowanych przez lokalny rynek pracy, zapytano pracodawców o chęć zatrudnienia pracowników w określonych zawodach w 2016 roku. Pracodawcy z powiatu nyskiego w przyszłym roku planują zatrudnić: nauczycieli, kierowców, akwizytorów, kucharzy, murarzy, operatorów maszyn ciężkich, pomoc nauczyciela, pracowników biurowych, sprzedawców oraz stolarzy. Pracodawcy z powiatu nyskiego planują przyjąć także pracowników w zawodach/ stanowiskach wskazanych w poniższej tabeli.

Tabela 19. Planowane przyjęcia pracowników w 2016 roku.

Zawód / stanowisko	Ilość	Zawód / stanowisko	Ilość
Nauczyciel	4	Monter	1
Kierowca	3	Operator maszyn budowlanych	1
Akwizytor	2	Operator prasy	1
Kucharz	2	Pakowacz	1
Murarz	2	Pedagog	1
Operator maszyn ciężkich	2	Pielęgniarka	1
Pomoc nauczyciela	2	Pomoc kuchenna	1
Pracownik biurowy	2	Pracownik myjni	1
Sprzedawca	2	Pracownik ogólnobudowlany	1
Stolarz	2	Pracownik ubojni	1
Elektronik	1	Produkcja	1
Geodeta	1	Programista, grafik	1
Grabarz żałobnik	1	Ratownik	1
Grafik	1	Salowa	1
Handlowiec	1	Sekretarz szkoły	1
Instruktor nauki jazdy	1	Serwisant	1
Inżynier	1	Sortowacz	1
Kelner	1	Spawacz	1
Konserwator zabytków	1	Szkoleniowiec	1
Kosmetolog	1	Ślusarz	1
Krawiec	1	Tapicer	1
Księgowa	1	Technik mechatronik	1
Malarz	1	Technik weterynarii	1
Masaż	1	Trener	1
Mechanik samochodowe	1	Tynkarz	1
Montażysta stolarki	1	Zbrojarz	1

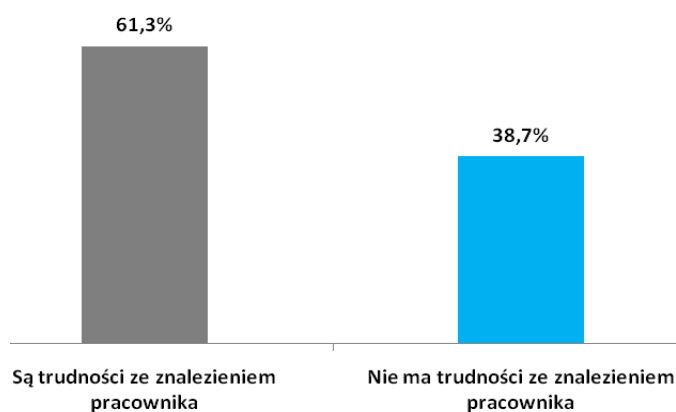

W 2016 roku badani pracodawcy planują zwolnienia pracowników w takich zawodach lub stanowiskach jak: instruktor nauki jazdy, kadrowa, księgowy, malarz, murarz, obsługa trzody chlewnej, płytkarz, pracownik administracyjny, pracownik budowlany, pracownik fizyczny, stolarz budowlany oraz szwaczka.

Ocena obecnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników

Kluczowe znaczenie dla całości analizy popytu na pracę w powiecie nyskim mają opinie przedsiębiorców na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy, a w szczególności dostępu do kadry pracowniczej. Według pozyskanych od pracodawców informacji dostęp do kadry pracowniczej w powiecie nyskim jest niewystarczający. Zdecydowanie ponad połowa respondentów – 61,3% uważa, że występują zasadnicze problemy w zakresie pozyskiwania nowych pracowników. Taki odsetek badanych uważa, że na lokalnym rynku pracy są trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Więcej, niż co trzeci pracodawca z powiatu nyskiego – 38,7% nie ma problemów ze znalezieniem poszukiwanych pracowników. W świetle badań wynika, że lokalni pracodawcy zauważają istotne bariery, które utrudniają bądź uniemożliwiają prowadzenie skutecznej polityki rekrutacyjnej. Taki rozkład odpowiedzi może oznaczać, że pracodawcy, którzy poszukują osób o określonych kwalifikacjach, specjalistycznej wiedzy lub osób o bogatym doświadczeniu zawodowym mogą sygnalizować problemy z poszukiwaniem odpowiednich kandydatów do pracy. Natomiast pracodawcy, którzy poszukują pracowników do prac prostszych, pomocniczych niewymagających ukończenia określonych kursów i szkoleń mają, ze względu na dużą liczbę osób bezrobotnych w powiecie dostęp do kadry pracowniczej. Wysoka stopa bezrobocia w powiecie umożliwia pracodawcom szerokie spectrum wyboru kandydatów do pracy.

Rysunek 61. Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników (N=150, w%).

Trudności w znalezieniu pracowników

Ponad połowa pracodawców, którzy dostrzegają problemy w znalezieniu odpowiedniego kandydata do pracy – 54,3% uważa, że największą bolączką lokalnego rynku pracy jest brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych. Inną barierą w zatrudnieniu jest także brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu, co skutkuje znacznymi trudnościami w znalezieniu odpowiedniego pracownika. Taką opinię wyraziło 51,1% ankietowanych. Najważniejsze problemy na rynku pracy w zakresie podaży na pracę dotyczą niskich lub nieadekwatnych kwalifikacji kandydatów do pracy lub też z braku doświadczenia osób ubiegających się o dane stanowisko pracy. Kolejnym niezwykle istotnym problemem są zbyt wysokie oczekiwania płacowe kandydatów do pracy - 23,9% wskazań. Pracodawcy zwrócili uwagę także na istotny problem jakim są zbyt wysokie koszty pozapłacowe zatrudnienia - 21,7% wskazań. Część barier jest możliwa do zniwelowania przy aktywnym współdziałaniu lokalnych instytucji rynku pracy, instytucji edukacyjnych oraz pracodawców. Skuteczne współdziałanie tych podmiotów mogłoby się przyczynić do redukcji części problemów związanych z podażą i popytem na pracę w powiecie nyskim. Pozostałe bariery w procesie rekrutacji wskazano w poniższej tabeli. Przedstawione w tabeli dane opinie nie sumują się do 100%, ponieważ każdy z respondentów mógł wskazać większą liczbę odpowiedzi.

Tabela 20. Trudności w poszukiwaniu i znalezieniu pracowników (N=150, w%).

Przyczyny trudności w poszukiwaniu i znalezieniu pracowników	
	Procent
Brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach	54,3%
Brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu	51,1%
Zbyt wysokie oczekiwania płacowe kandydatów	23,9%
Zbyt wysokie koszty pozapłacowe zatrudnienia	21,7%
Wielu specjalistów w tym zawodzie wyjechało za granicę	7,6%
Zbyt mało osób kształci się w tym kierunku	6,5%
Zbyt niskie płace oferowane przez pracodawców	5,4%
Na lokalnym rynku pracy brakuje osób w tym zawodzie	4,3%
Trudne warunki pracy	3,3%
Nieefektywne działanie Powiatowego Urzędu Pracy	1,1%

Zawody deficytowe w powiecie nyskim w opinii pracodawców

Ostatnie zagadnienie związane z analizą zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych dotyczyło wskazania deficytowych zawodów, których zdaniem pracodawców brakuje na lokalnym rynku pracy w powiecie nyskim. Poniżej przedstawiono pełną listę zawodów i stanowisk. Zdaniem pracodawców na lokalnym

rynku pracy najbardziej odczuwalny jest brak specjalistów w takich zawodach jak: pracownik budowlany (ogólnobudowlany), stolarz, hydraulik, spawacz, elektryk, grafik komputerowy, lekarz specjalista oraz szewc.

Tabela 21. Zawody deficytowe w powiecie nyskim w opinii pracodawców.

Zawód / stanowisko	Ilość	Zawód / stanowisko	Ilość
Pracownik ogólnobudowlany	8	Fotograf	1
Stolarz	7	Garbarz	1
Hydraulik	6	Handlowiec	1
Spawacz	6	Instruktor fitness	1
Elektryk	5	Inżynieria wodna	1
Grafik komputerowy	4	Kadrowa	1
Lekarz specjalista	4	Kierowca śmieciarki	1
Szewc	4	Kosmetolog	1
Informatyk	3	Kucharz	1
Kierowca	3	Malarz	1
Krawiec	3	Masaż	1
Mechanik samochodowy	3	Masażysta	1
Murarz	3	Mechanik maszyn rolniczych	1
Nauczyciel języka angielskiego	3	Mechatronik	1
Piekarz	3	Naprawa sprzętu gospodarstw domowego	1
Rzemieślnik	3	Nauczyciel chemii	1
Ślusarz	3	Nauczyciel języka niemieckiego	1
Tokarz	3	Nauczyciel przyrody	1
Blacharz	2	Nauczyciel zawodu	1
Dekarz	2	Operator dźwigów koparek	1
Dojarz krów	2	Operator maszyn budowlanych	1
Lakiernik	2	Operator maszyn ciężkich	1
Nauczyciel matematyki	2	Operator rozkładarki mas bitumicznych	1
Nauczyciel sztuki i techniki	2	Pracownik biurowy	1
Pielęgniarka	2	Pracownik ubojni	1
Płytkarz	2	Projektant instalacji elektrycznych i sanitarnych	1
Programista	2	Ratownik	1
Tapicer	2	Robotnik fizyczny	1
Traktorzysta	2	Sztukator	1
Tynkarz	2	Szwaczka	1
Zegarmistrz	2	Technik rolnik	1
Akwizytor	1	Wytaczarz	1
Cieśla	1	Zdun	1
Cukiernik	1		

Metody poszukiwania pracowników

Poznanie sposobu rekrutacji pracowników przez pracodawców z terenu powiatu nyskiego jest niezwykle istotne z punktu widzenia określenia roli Powiatowego Urzędu Pracy w systemie pośrednictwa pracy. Pracodawcy, którzy w ostatnim okresie nie prowadzili działań rekrutacyjnych poproszeni zostali o wskazanie metod rekrutacyjnych, które były kiedykolwiek stosowane. Zgodnie z przedstawionymi danymi dwie metody cieszyły się największą popularnością wśród wskazanych metod rekrutacyjnych: poszukiwanie pracowników za pośrednictwem PUP w Nysie oraz za pomocą sieci znajomych kierownictwa firmy. Według danych 57,3% pracodawców uczestniczących w badaniu korzysta lub korzystało z możliwości zatrudnienia pracownika za pośrednictwem urzędu pracy. Korzystanie z pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie świadczy o ważnej roli, jaką pełnią publiczne służby zatrudnienia w zakresie wsparcia pracodawców w procesie rekrutacyjnym. Z sieci znajomych kierownictwa firmy – z polecenia korzysta lub korzystało 52,7% badanych pracodawców. Co trzeci pracodawca – 33,3% poszukuje kandydatów do pracy korzystając z bazy danych osób, którzy sami złożyli oferty pracy w firmie, niezależnie od prowadzonego procesu rekrutacyjnego. Część pracodawców poszukuje pracowników poprzez osoby, które już są zatrudnione w firmie – 24,0% lub zatrudniając stażystów oraz praktykantów – 18,0%. Mniejszy odsetek pracodawców – 8,7% umieszcza ogłoszenia o pracę w internecie – za pośrednictwem portali internetowych oferujących pracę, natomiast 4,7% umieszcza ogłoszenia o pracę w lokalnej prasie. Na prezentowanym wykresie suma odpowiedzi jest większa niż 100% ze względu na możliwość wskazania wszystkich stosowanych metod rekrutacyjnych.

Rysunek 62. Sposoby poszukiwania pracowników przez pracodawców (N=150, w%).

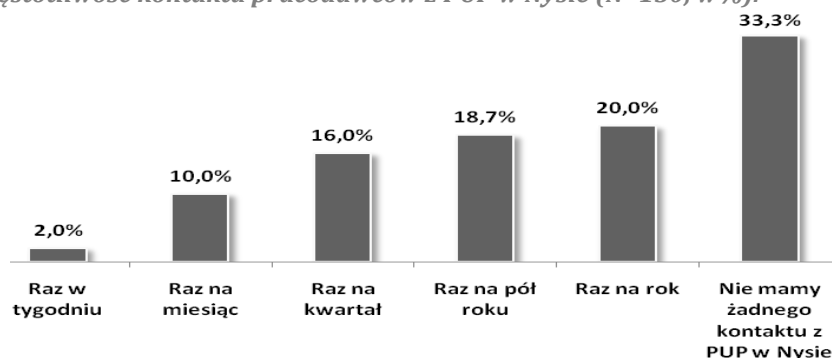

Współpraca pracodawców z Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie

Ocena współpracy pomiędzy pracodawcami a Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie, jest kluczowa dla określenia obszarów kooperacji, które wymagają optymalizacji. Na globalną ocenę współpracy pomiędzy omawianymi podmiotami rynku pracy składała się szczegółowa ocena wielu aspektów między innymi: aktywnej współpracy w kształtowaniu lokalnego rynku pracy, partycypacji pracodawców w programach realizowanych przez PUP w Nysie, określenia przyszłych kierunków szkoleń oraz określenia działań oczekiwanych ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie. Zgodnie z uzyskanymi danymi, większość badanych pracodawców utrzymuje kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie – 66,7%. Co trzeci pracodawca deklaruje brak kontaktu z PUP w Nysie. Wśród firm, który zadeklarowały fakt kontaktowania się z PUP, zjawisko to nie było częste, występowało maksymalnie raz na rok – 20,0% lub raz na pół roku – 18,7% lub raz na kwartał – 16,0%. Regularnie, przynajmniej raz na miesiąc kontaktuje się z urzędem 12,0% pracodawców, z czego co dziesiąty pracodawca komunikuje się z urzędem raz na miesiąc, natomiast 2,0% raz w tygodniu.

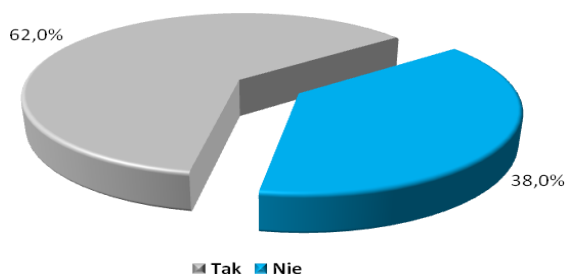
Rysunek 63. Częstotliwość kontaktu pracodawców z PUP w Nysie (N=150, w%).

Korzystanie pracodawców z programów oraz pomocy oferowanej pracodawcom przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie

Zdecydowana większość badanych pracodawców – 62,0% nie korzystała z pomocy oferowanej pracodawcom przez PUP w Nysie. Z oferty PUP w Nysie korzystało 38,0% badanych pracodawców.

Rysunek 64. Korzystanie z programów oraz pomocy oferowanej pracodawcom przez urząd pracy w Nysie (N=150, w%).

Działania oczekiwane przez pracodawców

Większość pracodawców – 67,3% jest zainteresowana współpracą z PUP w Nysie, natomiast 32,7% pracodawców niczego nie oczekuje od urzędu pracy i nie jest zainteresowana współdziałaniem z tą instytucją rynku pracy. Spośród pracodawców, którzy są zainteresowani współpracą największy odsetek badanych, chciałby skorzystać z programu staży – 38,0%. Część pracodawców – 21,3% oczekuje od PUP w Nysie uzyskania refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Kolejną usługą cieszącą się dużym zainteresowaniem pracodawców jest pomocy urzędu pracy w znalezieniu pracownika – 18,7% wszystkich wskazań. Co dziesiąty respondent zainteresowany jest organizacją przez urząd pracy szkoleń, natomiast po 6,7% pracodawców jest zainteresowanych takimi działaniami jak: uzyskanie refundacji poniesionych kosztów z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne oraz roboty publiczne.

Rysunek 65. Działania oczekiwane przez pracodawców (N=150, w%).

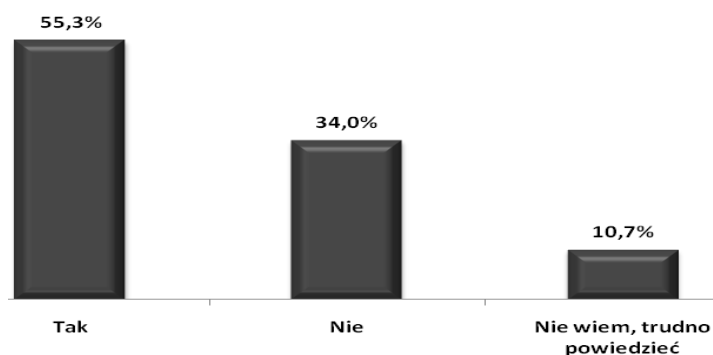
Zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych przeszkolonych pod kątem oczekiwanych kwalifikacji i umiejętności

Poniżej przedstawiono opinie pracodawców na temat możliwości oraz chęci zatrudnienia osób bezrobotnych po uprzednim ich przeszkoleniu przez PUP w Nysie pod kątem oczekiwania lokalnych pracodawców. Zagadnienie jest niezwykle istotne ze względu na szanse kooperacji i przyszłej współpracy pomiędzy podmiotami rynku pracy; pracodawcami i Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie. Co trzeci pracodawca – 34,0% nie jest zainteresowany zatrudnieniem przeszkolonych osób bezrobotnych. Ponad połowa badanych pracodawców z powiatu nyskiego – 55,3% jest zainteresowanych zatrudnieniem odpowiednio dobranych i przeszkolonych osób bezrobotnych. Takie opinie oznaczają zainteresowanie lokalnych

pracodawców szerszą i pełniejszą współpracą z PUP w Nysie w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych. Brak zdecydowania w tym aspekcie wskazało 10,7% pracodawców.

Rysunek 66. Zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych przeszkolonych pod kątem oczekiwanych kwalifikacji i umiejętności (N=150, w%).

Szkolenia i kursy oczekiwane przez pracodawców

Kolejnym ważnym celem badawczych niniejszego projektu było między innymi określenie kierunków szkoleń i kursów, których ukończenie zwiększa szanse osób bezrobotnych na aktywizację zawodową. Odpowiedzi mogą stanowić istotny punkt w określaniu i projektowaniu przyszłych szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie. Bardzo wysokie znaczenie i ranga przypisana została szkoleniom w zakresie kursów zawodowych, rzemieślniczych, kursów gastronomicznych oraz kursów komputerowych.

Tabela 22. Szkolenia i kursy, których oczekują pracodawcy. Szkolenia zwiększające szanse na zatrudnienie i utrzymanie zatrudnienia.

Kursy / szkolenia	Ilość	Kursy / szkolenia	Ilość
Kursy zawodowe, rzemieślnicze	10	Fotograf	1
Kursy gastronomiczne	9	Hydraulik	1
Kursy komputerowe	6	Kierowca samochodów specjalistycznych	1
Dekarz	5	Kierowca kombajnu	1
Stolarz	5	Kursy administracyjne	1
Ślusarz	5	Kursy językowe	1
Krawiectwo	4	Lakiernik	1
Murarz	4	Malarz pokojowy	1
Spawacz	4	Masaż	1
Szewc	4	Obróbka skrawaniem	1
Szkolenia budowlane	4	Obsługa kasy fiskalnej	1
Tokarz	4	Obsługa klientów	1
Kierunki techniczne	3	Operator sprzętu budowlanego	1
Księgowość	3	Opiekun medyczny	1

Kursy / szkolenia	Ilość	Kursy / szkolenia	Ilość
Mechanik	3	Opiekunka dziecięca	1
Sprzedawca	3	Kurs pierwszej pomocy	1
Traktorzysta	3	Płytkarz	1
Zegarmistrz	3	Prawo jazdy kat B	1
Elektryk	2	Prawo jazdy kat T	1
Kurs aktywnego poszukiwania pracy	2	Projektowanie	1
Mechatronik	2	Rehabilitant	1
Obsługa urządzeń biurowych	2	Rolnicze	1
Obsługa wózków widłowych	2	Rzeźnik	1
Operator maszyn rolniczych	2	Salowa	1
Palacz CO	2	Sztukator	1
Piekarz	2	Szwaczka	1
Rachunkowość	2	Tapicer	1
Asystent stomatologa	1	Tynkarz	1
Autokosmetyka	1	Uprawnienia instruktorskie	1
Blacharz	1	Wytaczarz	1
Chłodnik-elektromonter	1	Zdun	1
Cukiernik	1		

REKOMENDACJE

Jednym z najważniejszych celów działania publicznych służb zatrudnienia powinno być kreowanie polityki zatrudnieniowej oraz inicjowanie pełniejszej i bardziej kompleksowej współpracy wszystkich podmiotów, mających realny wpływ na kształtowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Nysie, jako instytucja rynku pracy może i powinna wpływać na zwiększenie spójności między oczekiwaniami pracodawców, co do kwalifikacji i umiejętności potencjalnych pracowników, a organizowanymi kierunkami kształcenia dla osób poszukujących pracy. Opracowana analiza lokalnego rynku pracy umożliwiła zidentyfikowanie najważniejszych problemów lokalnego rynku pracy i wskazanie aspektów determinujących trudną sytuację poszczególnych podmiotów, by finalnie służyć integracji i korelowaniu wspólnych działań. Poznanie oczekiwań płynących ze strony lokalnego rynku pracy powinno pozwolić na wypracowanie skutecznych mechanizmów współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami rynku pracy. Na podstawie zebranych informacji i danych postanowiono przedstawić szereg rekomendacji i praktycznych wniosków, które powinny przyczynić się do kreowania zatrudnienia i przeciwdziałania zjawisku bezrobocia w powiecie nyskim.

1) Reorientacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia.

Według danych pozyskanych w trakcie badania wynika, że grupą najtrudniejszą w aktywizacji zawodowej są osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat. Osoby, które skończyły 50 lat, rzadziej niż osoby młodsze trafiają na bezrobocie, ale za to dłużej w nim pozostają, w związku z czym osoby bezrobotne powyżej 50 tego roku życia statystycznie częściej zasilają grupę osób długotrwale bezrobotnych. Znaczny odsetek osób z tej grupy nie przejawia motywacji do zmiany sytuacji zawodowej, rejestruje się często jedynie w celu uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego. Przyczyny bezrobocia wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz osób bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia, należy poszukiwać w złych i nieaktualnych kwalifikacjach. Powody bezrobocia związane są z niedostosowaniem kompetencji zawodowych do dynamicznie zmieniających się wymagań rynku pracy, zmian technologicznych i zmian oczekiwań pracodawców oraz z brakiem zainteresowania zmianą kwalifikacji oraz zatrudnieniem. Brak elastyczności i chęci aktualizacji swoich kwalifikacji pozbawia osoby bezrobotne szansy na zatrudnienia. Są to grupy o specyficznej charakterystyce - najmniej zainteresowane zmianą lub podnoszeniem kwalifikacji zawodowych. Osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby bezrobotne, które ukończyły 50 lat nie są zainteresowane

uczestnictwem w szkoleniach i kursach. Niestety osoby bezrobotne z wymienionych dwóch grup chcą często pracować w zawodzie, który posiadają, w sytuacji kiedy część z tych zawodów jest niedostosowana do wymagań i oczekiwań lokalnego rynku pracy. Innym negatywnym czynnikiem, który czyni te grupy trudne w aktywizacji jest absolutny brak mobilności przestrzennej. Bezrobotni z tych grup nie chcą pracować poza miejscem zamieszkania.

Oczekiwane działania w stosunku do osób bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia

- ✓ Szybkie i intensywne aktywizowanie osób, które ukończyły 50 lat i zarejestrowały się w PUP w Nysie poprzez szkolenia, także szkolenia indywidualne – tworzenie ścieżek i planów aktywizacji zawodowej. Indywidualne doradztwo zawodowe, pomoc w wyznaczaniu potrzeb szkoleniowych dla osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat.
- ✓ Promowanie i kreowanie pozytywnego obrazu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, jako odpowiednich kandydatów do pracy.
- ✓ Zwiększenie aktywności osób bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia w zakresie poszukiwania zatrudnienia.
- ✓ Rekomenduje się wprowadzenie warsztatów aktywnego poszukiwania pracy dla wszystkich osób należących do grupy osób bezrobotnych 50+.
- ✓ Podejmowanie działań mogących w większym stopniu ukierunkować osoby bezrobotne na konieczność podwyższania kwalifikacji, poprzez szkolenia i kursy zawodowe, reorientacji zawodowej w kierunkach oczekiwanych przez lokalnych pracodawców. Powody bezrobocia zdaniem pracodawców związane są z niedostosowaniem kompetencji zawodowych osób bezrobotnych do dynamicznie zmieniających się wymagań rynku pracy, zmian technologicznych i zmian oczekiwań pracodawców. Brak elastyczności i aktualizacji swoich kwalifikacji pozbawia osoby bezrobotne szansy na zatrudnienie.
- ✓ Organizacja spotkania przedsiębiorców zatrudniających osoby 50+ z przedsiębiorcami, którzy mają zamiar takie osoby zatrudnić. Spotkania miałyby na celu przełamanie obaw wśród pracodawców dotyczących osób 50+ oraz rekomendowanie ich jako wartościowych pracowników.
- ✓ Pozyskiwanie od pracodawców ofert pracy w ramach elastycznych form zatrudnienia. Jest to odpowiedź na potrzebę łączenia przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat obowiązków opieki nad osobami zależnymi z przyszłą pracą.

Oczekiwane działania w stosunku do osób długotrwale bezrobotnych

- ✓ Działania muszą być także ukierunkowane na uaktualnienie, przekwalifikowanie lub zdobywanie nowych kwalifikacji spełniających oczekiwania płynące z lokalnego rynku pracy. Udział w szkoleniach i kursach zawodowych.
- ✓ Powrót na rynek pracy, jest możliwy poprzez podejmowanie prac dorywczych i krótkoterminowych umów – niekoniecznie poprzez podejmowanie pracy stałej. Dorywcze prace zwiększają szansę na aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych.
- ✓ Osoby długotrwale poszukujące zatrudnienia powinny aktywniej współpracować z Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie i korzystać z poradnictwa zawodowego, przyjmować proponowane przez pracodawców oferty pracy, w tym także podejmować prace interwencyjne i roboty publiczne. Ważną i kluczową kwestią jest chęć i zainteresowanie osób długotrwale bezrobotnych przyjęcia pomocy ze strony publicznych służb zatrudnienia.
- ✓ Należy podnieść poziom udostępniania informacji o ofertach pracy, oraz poziom pomocy z zakresu poradnictwa zawodowego i prawnego (rozmowy doradcze, wsparcie psychologiczne osób bezrobotnych do zwiększenia motywacji i chęci działania, pomoc przy redagowaniu dokumentów aplikacyjnych, przygotowanie do udziału w rozmowach kwalifikacyjnych oraz udzielenia wsparcia).
- ✓ Zintensyfikowane doradztwo zawodowe.
- ✓ Pomoc finansowa. Skuteczne poszukiwanie zatrudnienia wiąże się z koniecznością drobnych wydatków (przejazdy, odzież itp). Dofinansowanie na wydatki związane z poszukiwaniem pracy.
- ✓ Pomoc psychologiczna dla osób długotrwale bezrobotnych.
- ✓ Edukacja pracodawców. Pracodawcy, często unikają zatrudniania osób pozostających bez pracy przez dłuższy okres czasu. Edukacja pracodawców na temat problemów osób bezrobotnych oraz ich kontakt z doradcami zawodowymi powinny przynieść oczekiwane rezultaty

2) Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku do 30 lat

Wszystkie działania w stosunku do tej grupy osób bezrobotnych powinny koncentrować się na zwiększeniu ich potencjału aktywizacyjnego za pośrednictwem takich instrumentów i działań jak: staże, szkolenia i kursy oraz z wykorzystaniem nowych instrumentów aktywizacyjnych: bony zatrudnieniowe, szkoleniowe, stażowe i na zasiedlenie. Zdecydowana większość badanych

młodych osób chce uczestniczyć w szkoleniach i kursach zawodowych, a także w stażach organizowanych u pracodawcy i organizowanych przez PUP w Nysie. Z drugiej strony lokalni pracodawcy wskazują, że brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu oraz brak potencjalnych pracowników o oczekiwanych kwalifikacjach i umiejętnościach zawodowych jest największym problemem w zatrudnieniu i zwiększaniu potencjału pracowniczego. Takie wyniki korelują z ogólnymi problemami, z którymi boryka się lokalny rynek pracy. W powiecie znaczny odsetek poszukujących pracy stanowią młode osoby. Młode osoby poszukujące zatrudnienia zazwyczaj nie posiadają odpowiedniego doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców. Konieczne jest więc podjęcie działań integrujących oczekiwania obu stron: pracodawców oraz młodych bezrobotnych osób.

Oczekiwane działania w stosunku do osób bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia

- ✓ Zwiększenie możliwości uczestnictwa w stażach zawodowych.
- ✓ Organizowanie staży w tych podmiotach, które gwarantują zatrudnienie stażysty po zakończeniu udziału w programie.
- ✓ Stworzenie miejsc pracy poprzez samozatrudnienie w postaci jednorazowych środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej.
- ✓ Szkolenia i kursy w kierunkach oczekiwanych przez pracodawców.
- ✓ Aktywne promowanie młodych pracowników wśród pracodawców.
- ✓ Pełniejsze wykorzystanie nowych instrumentów aktywizacji bony szkoleniowe, stażowe, zatrudnieniowe i na zasiedlenie.

3) Zintensyfikowanie współpracy z lokalnymi pracodawcami (szczególnie mniejszymi prywatnymi przedsiębiorstwami) - usprawnienie przepływu informacji.

Część pracodawców uczestniczących w badaniu nie korzystała z programów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie. Według danych istnieje grupa pracodawców, którzy niczego nie oczekują od urzędu pracy i nie są zainteresowani współpracą.

Oczekiwane działania wobec lokalnych pracodawców:

- ✓ Należy przyjąć aktywną politykę w stosunku do najmniejszych podmiotów w zakresie upowszechniania informacji o działaniach podejmowanych przez PUP w Nysie.
- ✓ Konieczne jest kontynuowanie otwartych spotkań z udziałem przedsiębiorców.
- ✓ Należy zwiększyć częstotliwość kontaktów bezpośrednich z pracodawcami, wysyłanie informacji o programach, ofertach i informacjach o lokalnym rynku pracy.

- ✓ Należy także wizytować zakłady pracy oraz pozyskiwać informację o potrzebach lokalnych pracodawców.

4) Wspieranie mobilności przestrzennej osób bezrobotnych.

Według danych pozyskanych w trakcie badania lokalnego rynku pracy w powiecie nyskim wynika, że bezrobotni mieszkańcy powiatu nie są gotowi do podjęcia pracy wymagającej przeprowadzki do innego miasta oraz wymagającej długich dojazdów do pracy. Respondenci w niewielkim stopniu są zainteresowani jakimikolwiek dojazdami do pracy poza teren powiatu nyskiego. Takie dane oznaczają bardzo małą aktywność i elastyczność osób bezrobotnych w zakresie poszukiwania pracy poza obszarem lokalnego rynku pracy.

Oczekiwane działania:

- ✓ Promowanie wśród bezrobotnych mieszkańców powiatu nyskiego korzyści wynikających z mobilności przestrzennej i poszukiwania oraz podejmowania zatrudnienia także poza obrębem gminy czy też powiatu nyskiego. Bezrobotni mieszkańcy powiatu nyskiego bardzo często nie są zainteresowani dojazdami do pracy poza obrębem powiatu. Rynek pracy w samym powiecie nyskim nie dysponuje dostatecznym popytem na pracę, który zmniejszyłby bezrobocie w powiecie. Powiat nyski nie stanowi naturalnego i wyłącznego rynku pracy dla mieszkańców powiatu, dlatego mieszkańcy powiatu powinni poszukiwać pracy także poza obszarem lokalnego rynku pracy, aby zwiększyć możliwości czasowego przepływu pracowników z terenu powiatu nyskiego do obszarów o niższej stopie bezrobocia.
- ✓ Należy dokonać identyfikacji zawodów deficytowych (w ościennych powiatach o niższej stopie bezrobocia), na które występuje duże zapotrzebowanie. Należy także opracować program szkolenia w takich zawodach deficytowych oraz stworzyć system pomocy dla osób decydujących się na podjęcie pracy poza obszarem powiatu np.: poprzez dopłaty łagodzące koszty dojazdów do pracy.

Spis wykresów

Rysunek 1. Struktura osób bezrobotnych według wieku – stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie).	10
Rysunek 2. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie).	11
Rysunek 3. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie).	12
Rysunek 4. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie nyskim na koniec czerwca w latach 2005 – 2015 (źródło: opracowanie własne, dane GUS).	13
Rysunek 5. Płeć respondentów – bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia (N=90, w%).	17
Rysunek 6. Miejsce zamieszkania respondentów – bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia (N=90, w%).	17
Rysunek 7. Czas pozostawania bez pracy przez respondentów – bezrobotnych poniżej 30 tego roku życia (N=90, w%).	18
Rysunek 8. Ocena posiadanego zawodu przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w kontekście oczekiwań pracodawców (N=90, w%).	18
Rysunek 9. Umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).	19
Rysunek 10. Ocena posiadanych kwalifikacji według skali od 1 do 4.	20
Rysunek 11. Najważniejsze bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).	21
Rysunek 12. Rodzaje zatrudnienia podejmowane przez bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie (N=90, w%).	21
Rysunek 13. Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w kursach i szkoleniach (N=90, w%).	22
Rysunek 14. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat uczestnictwem w szkoleniach (N=90, w%).	23
Rysunek 15. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).	24
Rysunek 16. Co skłoniłoby Pana/ią do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania? (N=90, w%).	24
Rysunek 17. Potencjalna praca a wyuczony zawód osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).	25
Rysunek 18. Aktywność osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni (N=90, w%).	26
Rysunek 19. Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat (N=90, w%).	27
Rysunek 20. Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat wobec PUP w Nysie (N=90 w%).	29
Rysunek 21. Płeć respondentów – bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia (N=123, w%).	31

Rysunek 22. Miejsce zamieszkania respondentów – bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia (N=123, w%).....	31
Rysunek 23. Czas pozostawania bez pracy przez respondentów – bezrobotnych powyżej 50 tego roku życia (N=123, w%).....	32
Rysunek 24. Ocena posiadanego zawodu przez bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w kontekście oczekiwań pracodawców (N=123, w%).....	32
Rysunek 25. Ocena posiadanych kwalifikacji według skali od 1 do 4.....	34
Rysunek 26. Najważniejsze bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).....	35
Rysunek 27. Rodzaje zatrudnienia podejmowane przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie (N=123, w%).....	35
Rysunek 28. Uczestnictwo osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w kursach i szkoleniach (N=123, w%).....	36
Rysunek 29. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat uczestnictwem w szkoleniach i kursach (N=123, w%).....	37
Rysunek 30. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).....	38
Rysunek 31. Co skłoniłoby Pana/ią do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania? (N=123, w%).....	38
Rysunek 32. Potencjalna praca a wyuczony zawód osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).....	39
Rysunek 33. Aktywność osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni (N=123, w%).....	40
Rysunek 34. Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat (N=123, w%).....	41
Rysunek 35. Główne oczekiwania osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat wobec PUP w Nysie. (N=123 w%).....	43
Rysunek 36. Płeć respondentów – osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).....	45
Rysunek 37. Miejsce zamieszkania respondentów – osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).....	45
Rysunek 38. Czas pozostawania bez pracy przez respondentów – osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).....	46
Rysunek 39. Ocena posiadanego zawodu przez długotrwale bezrobotnych w kontekście oczekiwań pracodawców (N=187, w%).....	46
Rysunek 40. Umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby długotrwale bezrobotne (N=187, w%).....	47
Rysunek 41. Ocena posiadanych kwalifikacji według skali od 1 do 4.....	48
Rysunek 42. Najważniejsze bariery i trudności w znalezieniu pracy przez osoby długotrwale bezrobotne (N=187, w%).....	49
Rysunek 43. Rodzaje zatrudnienia podejmowane przez osoby długotrwale bezrobotne w okresie ostatnich 24 miesięcy poprzedzających badanie (N=187, w%).....	49
Rysunek 44. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób długotrwale bezrobotnych (N=187, w%).....	51

Rysunek 45. Co skłoniłoby Pana/ią do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania? (N=187, w%).	52
Rysunek 46. Potencjalna praca a wyuczony zawód (N=187, w%).	52
Rysunek 47. Aktywność osób długotrwale bezrobotnych w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni (N=187, w%).	53
Rysunek 48. Metody poszukiwania pracy przez osoby długotrwale bezrobotne (N=187, w%).	54
Rysunek 49. Główne oczekiwania osób długotrwale bezrobotnych wobec PUP w Nysie (N=187 w%).	56
Rysunek 50. Profil badanych przedsiębiorstw - struktura własności badanych podmiotów gospodarczych (N=150, w%).	57
Rysunek 51. Profil badanych przedsiębiorstw - wielkość zatrudnienia w badanych podmiotach gospodarczych (N=150, w%).	58
Rysunek 52. Kondycja badanych przedsiębiorstw (N=150, w%).	59
Rysunek 53. Ocena sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa w 2016 rok (N=150, w%).	59
Rysunek 54. Planowane inwestycje w 2016 roku (N=150, w%).	60
Rysunek 55. Fluktuacja zatrudnienia - obecna sytuacja kadrowa w porównaniu do roku ubiegłego (N=150, w %).	61
Rysunek 56. Powody przyjęć pracowników w 2014 i 2015 roku (N=66, w %).	62
Rysunek 57. Umiejętności i kwalifikacje oczekiwane przez pracodawców (N=150, w %).	63
Rysunek 58. Jakich umiejętności, predyspozycji oczekuje się od kandydatów do pracy w Państwa firmie (N=150, w %).	64
Rysunek 59. Przyczyny zwolnień pracowników (N=54, w %).	66
Rysunek 60. Fluktuacja zatrudnienia - planowane decyzje kadrowe w 2016 roku (N=150, w%).	66
Rysunek 61. Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników (N=150, w%).	68
Rysunek 62. Sposoby poszukiwania pracowników przez pracodawców (N=150, w%).	71
Rysunek 63. Częstotliwość kontaktu pracodawców z PUP w Nysie (N=150, w%).	72
Rysunek 64. Korzystanie z programów oraz pomocy oferowanej pracodawcom przez urząd pracy w Nysie (N=150, w%).	72
Rysunek 65. Działania oczekiwane przez pracodawców (N=150, w%).	73
Rysunek 66. Zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych przeszkolonych pod kątem oczekiwanych kwalifikacji i umiejętności (N=150, w%).	74

Spis tabel

Tabela 1. Dobór próby osoby bezrobotne. (N=400, w%)	8
Tabela 2. Dobór próby - pracodawcy. (N=150, w %)	9
Tabela 3. Struktura osób bezrobotnych według miejsca zamieszkania – stan na 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Nysie)	11
Tabela 4. Zarejestrowane przedsiębiorstwa w poszczególnych gminach powiatu nyskiego na dzień 30.09.2015 (źródło: opracowanie własne, dane GUS)	13
Tabela 5. Struktura podmiotów gospodarczych na z uwzględnieniem liczby. zatrudnionych pracowników na dzień 30.09.2015 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)	14
Tabela 6. Branże i liczba podmiotów w powiecie nyskim na dzień 30.09.2015r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)	14
Tabela 7. Rodzaje kursów, w których chcą uczestniczyć bezrobotni w wieku poniżej 30 lat	23
Tabela 8. Formy pomocy oferowane przez PUP w Nysie, z których skorzystały osoby bezrobotne w wieku poniżej 30 lat.	27
Tabela 9. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia. (N=90, w%)	28
Tabela 10. Umiejętności i kwalifikacje posiadane przez osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat. (N=123, w%)	33
Tabela 11. Rodzaje kursów, w których chcą uczestniczyć bezrobotni w wieku powyżej 50 lat.	37
Tabela 12. Formy pomocy oferowane przez PUP w Nysie z których skorzystały osoby bezrobotne w wieku powyżej 50 lat. (N=123, w%)	41
Tabela 13. Zainteresowanie osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat udziałem w aktywnych formach wsparcia. (N=123, w%)	42
Tabela 14. Rodzaje kursów, w których chcą uczestniczyć osoby długotrwale bezrobotne.	51
Tabela 15. Formy pomocy oferowane przez PUP w Nysie z których skorzystały osoby długotrwale bezrobotne	55
Tabela 16. Zainteresowanie osób długotrwale bezrobotnych udziałem w aktywnych formach wsparcia. (N=187, w%)	55
Tabela 17. Najczęściej przyjmowani do pracy w 2014 i 2015 roku według zawodu / stanowiska.	61
Tabela 18. Najczęściej zwalniani pracownicy w 2014 i 2015 roku według zawodu / stanowiska.	65
Tabela 19. Planowane przyjęcia pracowników w 2016 roku.	67
Tabela 20. Trudności w poszukiwaniu i znalezieniu pracowników. (N=150, w%)	69
Tabela 21. Zawody deficytowe w powiecie nyskim w opinii pracodawców	70
Tabela 22. Szkolenia i kursy, których oczekują pracodawcy. Szkolenia zwiększające szanse na zatrudnienie i utrzymanie zatrudnienia.	74